

## POLITIŠKOS ŽINIOS.

### Maskolija.

10 d. gegužio Peterburge turi susirinkti garsi viešpatystės duma. Ar ji įstengs nurašyti Maskoliją, sunku dabar įspėti. Lyg norėdami parodyti savo gyvingumą, ir revoliucionieriai labiau subrūvę, smarkiau ir drąsiau vėl pradėjo kovoti su caro tarnais, ypač su atsizymėjusiais savo žiaurumu.

Pereitą sanvaitę likosi bombų sudraskyti gubernatoriai: Ekaterinoslav ir Elizabetpoliaus, pagarsėję savo žiaurais darbais. Taigi ir metos į juos bombos buvo, teip sakant, tik užpelnyta baudsmė už žiaurūs darbus, už nužudymą ne vieno visai nekaltą žmogaus; tokiais žudytais nekaltų žmonių ypač atsizymėjo Elizabetpoliaus gubernatorius.

Bandyta nužudyti ir Maskvos general-gubernatorių, admirolą Dubasovą, kuris, laike sukilimo Maskvos varguolių ir laisvės draugų, užmušė daug tukstančių žmonių. Vaziuojant iš cerkvės į rūmą Dubasovui, jo ant gatvės su bomba laukė persirėdęs laivynės oficeru revoliucionierius. Toks uniformas palengvino jam darbą, jis galėjo arčiau prisitarti prie Dubasovo karietos. Mat civilistai prisitarti negalėjo. Prisiartinus Dubasovui, laukiantis jo revoliucionierius metė bombą, bet negerai patalke: ji nupolė tolokai nuo general-gubernatoriaus karietos. Eksplozija užmušė adjutantą ir vežėją, bet Dubasovą sužeidė ne pavojingai, užgavo vien šoną ir koją. Metęs bombą likosi eksplozijos teigiai sudraskytas ir tokiu būdu jis bent nebus valdžių kankinamas. Kas jis yra, tikrai nežinia. Jo kišeniuose rado paspartą ant vardo kokio ten Metz, bet paspartas pasirodė netikru. Maž prieš tai vienuose namuose, matyt pripildant eksplozijos medegoms bombas, atsitiko eksplozija, kurios trys buvusios kambaryj ypatos tapo užmuštos. Gyvenimas tas buvo pasamdytas teigiai ant vardo Metz. Taigi policija mena, kad metęs Dubasovą bombą buvo tas pats, kuris dirbimui bombų buvo gyvenimą pasamdyęs, bet pravardė jo netikra matyt, kadangi rastos paspartos pasirodė netikru, pačių revoliucionierių padirbtu. Pasikėsinimas ant gyvasties Dubasovo didelį triukšmą padarė Maskolijoje, caro tarnų pakinkiai vėl pradėjo drėbti.

Kada atėjo į Peterburgą žinia apie pasikėsinimą ant gyvasties Maskvos general-gubernatoriaus, demokratų konstitucionalistai buvo susirinkę apkalbėti dumas reikalus. Čia teigiai atėjo žinia, bet iš pradžių klaidi, buk Dubasov tapo užmuštu. Susirinkę visi sustojė ir šūkavo, garbindami užmušėją. Tas rodo, kad demokratai ne teigiai priešai revoliucionierių ir prie gero noro, galėtų susitaikyti ir išdirbti vieną veikimo planą.

Pereitą sanvaitę pasitraukė nuo vietos pagarsėjęs veidmainys Witte, o su juom ir kiti jo išrinkti ministrai, o

tame ir garsus žmogžudys, nieškas Durnovo, ant kurio prišakymo net keliolikas tukstančių žmonių visokiose Maskolijos kraštuose likosi užmušę; skaitlių suareštuočių ir išgabtųjų į Siberiją ir į šiaurines Maskolijos gubernijas paduoda jau ant netoli šimto tukstančių ypatų. Vietoj Witte-Durnovo ministerijos susitvėrė nauja. Ministerių perdėtinis caras pasakė Goremikina, kuris prieš užmuštą Plėvę buvo Maskolijos vidaus ministeriu.

Goremikin priguli prie biurokratų reakcijos pasekėjų; vidaus ministeriu, vietoj prašalinto Durnovo, likosi pasiskirtas M. Stolypin, apie kurį nieko negalima pasakyti, apart to, kad jis teigiai biurokratas, o tie turi laukia nuogars, savo pažiūrų neturi, neturi nė doros. Užrubežinių dalykų ministeriu likosi pasiskirtas baronas Izvolskij, buvęs gana ilgą laiką caro pasiuntiniu prie popiežiaus Leono XIII. Ido ministeriu pasiskirtas Kokovcov už jo nuopelnus prie išmeldimo Prancuzijos paskolos, be kurios caro randas nebutų galėjęs laikytis, kadangi nebuvo iš ko uždengti išdo nepriekšlių. Apšvietimo ministeriu pasiskirtas M. Kaufman, žemdirbystės — M. Stišinskij, prekybos — M. Rukolov, karės — jenerolas Rudnėv, laivynės — admirolas Birilev, tiesų — Ščeglovitov, prokuratoriū stačiatikiško siuodo — kunigaikštis Širinskij-Sachmatov, žmogus tokios jau rūšies, kaip ir buvęs ant to urėdo per ilgas metų eiles, pagarsėjęs visame sviete Pobedonoscev.

Naujoji ministerija susideda iš reakcionierių biurokratų, nuo jos todėl Maskolijos žmonės nedaug gali ko gero sulaukti. Bet su reakcijos pagelba jau šiandien žmonių neužganėdinimo negalima nutildyti, per ilgą vartojimą tas ginklas atšipo. Reakcija ir biurokratų valdžia nustumė Maskoliją arti visiško jo iširimo, žmonis nustumė į vargą. Tais keliais ilgiau jau ir Maskolijoje eiti negalima. Jeigu naujo ministeriai to nesupras, jie prieš randą sukels visus Maskolijos žmonis, prie revoliucijos pristos net tie, kurie iki šiol ištole nuo jos laikosi, kurie dar tik, kad caras iš gero noro duos laisvę Maskolijos žmonėms. Maskolijos carui žmonės yra vien šaltinių, iš kurio sau ir savo tarnams jis gali bekontrolės semti pinigų. Gerovė ir laimė žmonių nėra carui, nė biurokratams, kaip rodo visi jų darbai, ne rupi.

Visokių pakraipų laikraščiai manė iš pradžių, kad nauja ministerija griebis kuodidžiausios reakcijos, bet rando laikraščiai pagarsino, kad tokia nuomonė klaidi. Tas galbūt ir teisybė, kadangi didesnės reakcijos, didesnio žmonių persekiojimo jau negal but, kokio griebėsi Durnovo Witte ministerijoje ir Witte nemokėjo, ar gal nenorėjo nuo tokio žmonių persekiojimo sulaikyti. Kad ant Durnovo prisakymo Latvijoje, ant Kaukazo, net Lietuvoje, caro jenerolai skerdė žmonis, degino kaimus, vežė į Archangelsko guberniją ar į Siberiją tukstančius

nekaltų žmonių, nežinančių už ką juos baudžia, Witte tyrisakymo net keliolikas tukstančių žmonių kaip prieš Witte, nuo kurio žmonės tikėjosi daug gero ir prie ministerijos suisidedančios iš didžiausių reakcionierių buti negal.

Kadangi išrinktoji duma bus trisysk daugiau demokratų-konstitucionalistų, arba kaip juos sutrumpintai vadina — kadetų, negu biurokratų šalininkų, tai randas turi arba duma išvaikyti, arba jai pasiduoti. Ko griebėsis dabartiniai ministrai, pirm laiko negalima įspėti. Turbut drąsūs išvaikyti duma ir jie neturės, kadangi ir išvaikius duma, rando priešai neišnyks, bet dar labiau pasididys, o pasekėjų yra mažai, randas neturi ant ko remtiesi. Visa jo vilitis remiasi dar vis ant tamsių, mažai išmanančių kaimiečių, iki šiol garbinusių carą. Bet ir kaimiečiai jau ne tie pats, koki buvo dešimtis metų atgal. Badas ir vargas, į kokį juos įstūmė netikusi caro valdžia ir kaimiečius daug išmokino. Caro valdžia, kaip viską ir tą perverslį pamatė, gal pamatė taisyklę, kada jauvo iš ko uždengti išdo nepriekšlių. Apšvietimo ministeriu pasiskirtas M. Kaufman, žemdirbystės — M. Stišinskij, prekybos — M. Rukolov, karės — jenerolas Rudnėv, laivynės — admirolas Birilev, tiesų — Ščeglovitov, prokuratoriū stačiatikiško siuodo — kunigaikštis Širinskij-Sachmatov, žmogus tokios jau rūšies, kaip ir buvęs ant to urėdo per ilgas metų eiles, pagarsėjęs visame sviete Pobedonoscev.

Kaip garsina randui taraujanti laikraščiai, randas dumai paduos pirmiausia užmanymą duoti kaimiečiams daugiau žemės. Zinoma, atsieis paimti nuo turinčių jos daugiau, negu reikia. Bet, ar to pakaks ant ilgo, ar tas pageris žmonių buvį Maskolijoje? Paprastai, žemė gėpauriau išdirbta dvaruose, taigi ten, kur jos savininkai turi daugiau. Dvarų ukė geriau ir sumanliau vedama, daugiau vaisių išduoda, ukininkai gi nemoka žemę pagerinti, todėl ir jos vaisių surenką mažiau. Žemė padalinta į mažus sklypus, išdalinta tarp daugelio savininkų, negali ekonomiskai pakelti nė jokio krašto; tas pasirodė net varškarinė Europoje, kur kaimiečiai ir jų ukiavimo budas stovi kurkas augščiau negu Maskolijoje; tas negali kitokių vaisių išduoti ir Maskolijoje. Išdalinimas rando ir dvarų žemės ukininkams gali ant trumpo laiko užganėdinti kaimiečius, bet po metų-kitų vargas pasiektų Maskolijos žmonis dar didesnis.

Kiti rando užmanyti įnešimai duma neturi svarbos; menki, apeinanti urėdninkus, bet ne visuomenę. Randas per sau taraujanti laikraščiai bando deretiesi su laimėjusiais rinkimuose demokratams. Tie laikraščiai dabar užtikrina, jog nauji ministrai nesipriešys reikalavimui visuotinio balsavimo renkant dumas atstovus, jei si duma nereikalavimai permainų netikusių pamatinių tiesų? Juk tos tiesos biurokratų išduotos vien

pančiojimui žmonių. Kokios ant galo, tos pamatinės tiesos? Juk biurokratų kiekvieną besistengimą sumažinti savalių caro tarnų gali laikyti už priešinę pamatinėms krašto tiesoms.

Kaip galima manyti, dabar duma užgims aštri kova su biurokratija, bet to kovoj dabar dalyvams vien demokratų; rando pasekėjai, zinoma, stas rando pusę, o tikrieji revoliucionieriai ne duma su randu veda kovą. Demokratai, be abejonės, su revoliucionieriais susidėję taisyklę, jeigu randas, negalėdamas su jais susitaikyti, išvaikytų duma.

Berlyno socialistų partijos laikraštis „Vorwaerts“ pagarsino žinią, jog visos Maskolijos socialistai sušaukę partijos delegatų susivaziavimą vienoj vietoj, kurios laikraštis nepadauda. Ant to susirinkimo iš visų tautų socialistų bus sutvarta viena partija, bus apdirbtas vienas planas visiško išvertimo caro valdžios.

Latvijoje, ištraukę dangumui kariuomenės, revoliucionieriai vėl smarkiau subruzdė. Pereitą sanvaitę ant geležinkelio stacijas Tukume, Kuršėj, užpuolė pulkas gerai apsiginklavusių revoliucionierių. Čia likosi užmušti: vienas žandaras, vienas policistas, pato užžūtojas ir vienas oficerias.

### Prancuzija.

1 d. gegužės ir Prancuzijoje perėjo be didesnių sumišimų, buvo vien demonstracijos. Kaip laikraščiai garsina, dabar didesnė dalis štraikavusių darbininkų sugrįžo prie darbo. Štraikuoją dabar nedaugiau kaip 40.000 darbininkų. Štraikuojanti reikalauja 8 valandų darbo dienos. Iš suareštuočių, paleido jau didesnę dalį.

Laukė paskui didesnių sumišimų renkant parlamento pasiuntinius, bet ir rinkimai perėjo ramiai. Per rinkimus laimėjo randas, nes dabar parlamente bus daugiau rando šalininkų negu buvo pirma. Dabar per rinkimus randas laimėjo 35 pasekėjus, o nužudė tik 11. Dabar Prancuzijos parlamente bus: rando pasekėjų 243, o priešinių ypatų tik 146; 150 apskričių reikia dar antrus rinkimus pervaryti, kadangi pirmutiniuose nė vienas kandidatas negavo pakaktinai balsų, bet ir čia randas tikiesi daugiau pelnyti negu jo priešai.

### Austrėja.

Vengrijoj teigiai atsibuvo parlamento pasiuntinių rinkimai: išrinko didesnę dalį teip vadinamų kossutistų. Ant 403 išrinktųjų pasiuntinių, kossutistų išrinko 240. Nors valdžios laukė maistų laike rinkimų, bet svarbesnių maistų nebuvo. Vien Dobroj terp magyara ir rumunų buvo svarbesnės mūštynės, bet nesutikimai tarp šių tautų gana tankiai buvo. Mat magyrai, kaip valdanti tauta, spaudžia rumunus, tai tie nekendia priepaudejų.

Galicijoje, Lyovo, 7 d. gegužio, buvo smarkus susirėmimai revoliucionierių ir darbininkų su policija; susirėmimuose diktai darbininkų

tapo užmuštų, bet tikras užmuštų skaitlius dar nežinomas.

## IŠ LIETUVOS.

### Iš Vilniaus.

Prisakymu apšvietimo ministerio daleista katalikams Lietuvoje užimti mokytojų vietas, kas pirma buvo uždrausta.

Vilniaus „Kanklių“ draugijai leista taisyti Vilniuje lietuviškus vakarus po du kartus kas mėnuo. Be to, jenerol-gubernatoriaus patvirtinta visa eilė veiklų, kuriuos draugija galės be jokių kliūčių vaidinti Vilniaus teatruose. Tuo tarpu leista vaidinti: Asnyko — „Keistutis“, Šiaulėniskio — „Pilenų Kunigaikštis“, Przybylskio „Alyvos žydi“, „Geriau vėliau negu niekad“, Petliuko „Neatmezgamas Mazgas“, Rutkovskio „Pabaigtuvės“, K-os „Dėdė atvažino“, Gūžučio „Eglė, žalčių karalienė“ ir „Kauno pilies išgriovimas“. Bayardo „Svarbi priežastis“.

Vilniaus moksline apskrīcio viršininkas gavo iš apšvietimo ministerijos prisakymą, visus rando užlaikymui mokyklų paskiriamus pinigus perduoti žemiškosios institucijoms. Atimti tuos pinigus nuo direktorių.

Vilniene — karštas spūdas, už šovimą į žandara, nusprendė ant pakorimo Meyerą Svidlerą. Jo advokatas buvo padavęs apeliaciją, bet ji liko atmetama.

Vilniuje, pas urėdninkus žemiškojo banko, direktorius Konėdare kratas. Jieškojo revoliucijinių proklamacijų ir revolverių, bet nieko nerado.

Kadangi Vilniuje, apsištojus darbams, daug darbininkų neturi darbo, tai geležinkeliai, norinčius, be užmokėto veža ten, kur kas nori. Bet dabar, turbūt, niekur Maskolijoje darbai neina gerai.

Riesanų valsčiuje, Vilniaus pavietyje, Černeckio dvare siautė gaisras, kuris išnaikino 2 gyvenamus namus ir tvartus. Sudėjęs teigiai dvi ypatos, 15 jaucių, 18 arklių, 18 avių, 4 žasys ir 5 kiaulės.

Vilniuje, Minske, Gardine — ant velykų, paleido iš kalėjimų tulą skaitlių politikų.

Vilniuje, ant geležinkelio stacijos dabar daro kratas pasazierių pundoose. Jieško mat auksinių ir sidabrinų dalktų pavogtų Peterburge.

Vilniuje lenkai pastatė savo atstovų dumon Wroblewskį, lietuviai gi, kurių turinčių tiesą rinkti Vilniuje yra 800, negalėdami su lenkais susitaikyti, susitarė su žydais. Žydai pastatė savo kandidatą Leviną.

Mickunų valsčiuje, Vilniaus pavietyje, kaip pranešė Vilniaus paviečio viršininkui valsčiaus raštininkas, nežinomi vyriškiai įsiveržė nakty į valsčiaus raštinę ir paėmė kasą.

15 d. balandžio Vilniuje buvo susirėmimas minių su kariuomenės patrole. Vienas iš kariuomenės sužeistų, Kaz-

mieras Grewis, pasimirė Švento Jokubo ligonbutyje.

Ant susirinkimo Vilniaus miesto rinkėjų, išrinko rinkėjų lenkų kandidatą Taraškevičią, kuris gavo 1800 balsų. Lietuvių kandidatas Vileišis, už kurį balsavo ir žydai, gavo tik 420 balsų.

### Iš Kauno.

Kadangi savininkas Tilmauso drato dirbtuvių atsiskėlė priimti atgal paleistus iš kalėjimo, taigi suareštuočius be jokios kaltės darbininkus, visi darbininkai metė darbą. Štraikuoją tose dirbtuvėse iš viso 600 darbininkų.

11 d. gegužio Kauno miesto teatre vietinė lietuviška teatrališka draugystė rengia lietuviškoj kalboj perstatymą.

Vaziuojant iš Kauno į Raseinius pačtui, ant vežimo užpuolė ginkluoti vyrai ir atėmė piniginius siuntinius, iš viso 14000 rubl. Pačtorius likosi pavojingai pašautas.

### Iš Kauno gubernijos.

8 d. balandžio, Kauno gubernijos rinkėjai galutiniai rinko šesis dumas atstovus. Rinkėjų išviso buvo 90: 39 valstiečiai, 35 dvarininkai-bajorai (jų skaičiuje keliasdešimties kunigų) ir 16 miestiečių žydų.

Vieną atstovą turėjo išsirinkti patys valstiečiai-rinkėjai: iš savo tarpo, kiti gi penki atstovai turėjo būti išrinkti iš dvarininkų.

Kad būtų atstovas išrinktas, reikėjo jam gauti už savo bent 46 balsai iš tų 90 rinkėjų. Tokiu būdu valstiečiai, norėdami išrinkti daugiau atstovų iš savųjų, turėjo taryties arba su dvarininkais arba su miestiečiais. Kunigai ir rinkėjai dvarininkų skyriaus, įkalbinėjo valstiečius išvien eiti su dvarininkais. Jie aiškino, jog valstiečiams patogiau esą tarytis su bajorais, nes šie esą to paties tikėjimo, tos patios tautos, bajorų ir valstiečių esąs vienodas užsiėmimas: vienai ir antri iš ukio gyvena. Tie patys kunigai baidė valstiečius nuo miestiečių, kadangi šie esą žydai, visi svetimi lietuviams, išdalies, net jų priešininkai, skriaudėjai.

Valstiečiai paklausė ir pradėjo derybas su dvarininkais. Buvo jau kaip ir sutarta išrinkti atstovais du valstiečių, vieną kunigą ir du bajorų, tik valstiečiai reikalavo, kad bajorų atstovai būtų toki išrinkti, koki valstiečiams tinka. Bajorai nesutiko su tuo ir žadėjo galutinai duoti atsakymą po dviejų valandų. Valstiečiai ir dvarininkai susirinkę laukė. Praėjo ir trys valandos — bajorų atsakymo kaip nēr, teip nēr, o čia jau arti 9-tos vakaro valandos, rytų reikia jau rinkti.

Tuomet valstiečiai nutarė geriau pasiderėti su žydais, kad kartais nepažiopsoti savo atstovytes.

Tie iš valstiečių, kurie išpat pradžia buvo patarę jungties su žydais, ėmė išmėtinėti dvarininkams ir tiems, kurie norėjo su jais taryties, kad derybos su bajorais apvaisiančios valstiečius. Jie sakė, kad su žydais esą geriau taryties: jeigu iš jų bus išrinktas atstovas, tad tikrai eisias po žmonėmis ir už jų laisvę, bajorai gi šiuo

metu esą taikūs žmonės, ir jų išrinktieji atstovai kasdien ar atnešią kokią valstiečiams naudą; ikišiol bajorai buvę ir bešą mūsų krašto lenkintojais, jie rasit daugiau kaip žydai skriaudę ir tebeskriaudžia valstiečius; jie visai atitolę nuo Lietuvos visuomenės reikalų. Panevėžio apskrīcio bajorai išrinkę igaliotiniais tokius žmones, kaip. Maisto-vičių ir Kaz. Švoinicų, kuris žiemą buvęs parsikvietęs dragunus žmonių plakti, dabar gi esąs rinkėju ir dar gal noris tapti žmonėms sodiečiams dumas atstovu. Kaip gi būtų, jeigu toks Kaz. Švoinic-kiš būtų renkamas? Kuris valstietis rinkėjas drytų paduoti už jį balsą? Po didelių ginčų buvo pakviesti žydai rinkėjai ir su jais buvo šep sutarta: valstiečiai renkasi du valstiečių, vieną kunigą ir vieną dvarininką, tinkamą valstiečiams, žydai renkasi vieną iš savo tarpo.

Sutikus valstiečiams su žydais, atsintę dvarininkai atsakymą, bet jau buvo pervėlu.

Tokiu būdu iš valstiečių buvo trys atstovai išrinkti: Lopas (Šiaulių apskrīcio), buvęs Dorpatu veterinarijos instituto studentas, Kubilius (Ežerėnų apskrīcio), baigias keturias klisas. Iš kunigų valstiečiai norėjo išrinkti kunigą Bačkį, bet jam atsakius, išrinko kunigą dekaną Jarulaitį. Iš dvarininkų skyriaus išrinktas Šiaulių advokatas Milvidas. Šiauliškiai rinkėjai gyrė jį, kad geras esąs žmogus ir prilankus valstiečiams. Nors jo paprastoji kalba esanti lenkiška, bet jis pats laiką save už lietuvių, taigi pirmučiausia rūpėsią jam Lietuvos reikalai.

Žydų atstovas, pravarde Bramstonas, yra Peterburgo advokatas. Jo tėvas turi namus Kaune.

Kauniskis (Is L.U.).

Iš Panevėžio, Kauno gub.. I Panevėžio kalėjimą nesenai pasodino 58 naujus politiskus nusidėjėlius, taigi tokius, kurių kaltės nė valdininkai negali darodyti. Dabar Panevėžio kalėjime tokių sėdi 180 ypatų.

Iš Vilkmergės, Kauno g.. Ant lietuvių susivaziavimo Vilniuje likosi nutarta pralinti nemokančius lietuviškai mokyklų mokintojus maskolius. Sulyg to nutarti toki išrinkti, koki valstiečiams tinka. Bajorai nesutiko su tuo ir žadėjo galutinai duoti atsakymą po dviejų valandų. Valstiečiai ir dvarininkai susirinkę laukė. Praėjo ir trys valandos — bajorų atsakymo kaip nēr, teip nēr, o čia jau arti 9-tos vakaro valandos, rytų reikia jau rinkti.

Tuomet valstiečiai nutarė geriau pasiderėti su žydais, kad kartais nepažiopsoti savo atstovytes.

Tie iš valstiečių, kurie išpat pradžia buvo patarę jungties su žydais, ėmė išmėtinėti dvarininkams ir tiems, kurie norėjo su jais taryties, kad derybos su bajorais apvaisiančios valstiečius. Jie sakė, kad su žydais esą geriau taryties: jeigu iš jų bus išrinktas atstovas, tad tikrai eisias po žmonėmis ir už jų laisvę, bajorai gi šiuo

metu esą taikūs žmonės, ir jų išrinktieji atstovai kasdien ar atnešią kokią valstiečiams naudą; ikišiol bajorai buvę ir bešą mūsų krašto lenkintojais, jie rasit daugiau kaip žydai skriaudę ir tebeskriaudžia valstiečius; jie visai atitolę nuo Lietuvos visuomenės reikalų. Panevėžio apskrīcio bajorai išrinkę igaliotiniais tokius žmones, kaip. Maisto-vičių ir Kaz. Švoinicų, kuris žiemą buvęs parsikvietęs dragunus žmonių plakti, dabar gi esąs rinkėju ir dar gal noris tapti žmonėms sodiečiams dumas atstovu. Kaip gi būtų, jeigu toks Kaz. Švoinic-kiš būtų renkamas? Kuris valstietis rinkėjas drytų paduoti už jį balsą? Po didelių ginčų buvo pakviesti žydai rinkėjai ir su jais buvo šep sutarta: valstiečiai renkasi du valstiečių, vieną kunigą ir du bajorų, tik valstiečiai reikalavo, kad bajorų atstovai būtų toki išrinkti, koki valstiečiams tinka. Bajorai nesutiko su tuo ir žadėjo galutinai duoti atsakymą po dviejų valandų. Valstiečiai ir dvarininkai susirinkę laukė. Praėjo ir trys valandos — bajorų atsakymo kaip nēr, teip nēr, o čia jau arti 9-tos vakaro valandos, rytų reikia jau rinkti.

Tuomet valstiečiai nutarė geriau pasiderėti su žydais, kad kartais nepažiopsoti savo atstovytes.

Tie iš valstiečių, kurie išpat pradžia buvo patarę jungties su žydais, ėmė išmėtinėti dvarininkams ir tiems, kurie norėjo su jais taryties, kad derybos su bajorais apvaisiančios valstiečius. Jie sakė, kad su žydais esą geriau taryties: jeigu iš jų bus išrinktas atstovas, tad tikrai eisias po žmonėmis ir už jų laisvę, bajorai gi šiuo

metu esą taikūs žmonės, ir jų išrinktieji atstovai kasdien ar atnešią kokią valstiečiams naudą; ikišiol bajorai buvę ir bešą mūsų krašto lenkintojais, jie rasit daugiau kaip žydai skriaudę ir tebeskriaudžia valstiečius; jie visai atitolę nuo Lietuvos visuomenės reikalų. Panevėžio apskrīcio bajorai išrinkę igaliotiniais tokius žmones, kaip. Maisto-vičių ir Kaz. Švoinicų, kuris žiemą buvęs parsikvietęs dragunus žmonių plakti, dabar gi esąs rinkėju ir dar gal noris tapti žmonėms sodiečiams dumas atstovu. Kaip gi būtų, jeigu toks Kaz. Švoinic-kiš būtų renkamas? Kuris valstietis rinkėjas drytų paduoti už jį balsą? Po didelių ginčų buvo pakviesti žydai rinkėjai ir su jais buvo šep sutarta: valstiečiai renkasi du valstiečių, vieną kunigą ir du bajorų, tik valstiečiai reikalavo, kad bajorų atstovai būtų toki išrinkti, koki valstiečiams tinka. Bajorai nesutiko su tuo ir žadėjo galutinai duoti atsakymą po dviejų valandų. Valstiečiai ir dvarininkai susirinkę laukė. Praėjo ir trys valandos — bajorų atsakymo kaip nēr, teip nēr, o čia jau arti 9-tos vakaro valandos, rytų reikia jau rinkti.

Tuomet valstiečiai nutarė geriau pasiderėti su žydais, kad kartais nepažiopsoti savo atstovytes.

Tie iš valstiečių, kurie išpat pradžia buvo patarę jungties su žydais, ėmė išmėtinėti dvarininkams ir tiems, kurie norėjo su jais taryties, kad derybos su bajorais apvaisiančios valstiečius. Jie sakė, kad su žydais esą geriau taryties: jeigu iš jų bus išrinktas atstovas, tad tikrai eisias po žmonėmis ir už jų laisvę, bajorai gi šiuo

metu esą taikūs žmonės, ir jų išrinktieji atstovai kasdien ar atnešią kokią valstiečiams naudą; ikišiol bajorai buvę ir bešą mūsų krašto lenkintojais, jie rasit daugiau kaip žydai skriaudę ir tebeskriaudžia valstiečius; jie visai atitolę nuo Lietuvos visuomenės reikalų. Panevėžio apskrīcio bajorai išrinkę igaliotiniais tokius žmones, kaip. Maisto-vičių ir Kaz. Švoinicų, kuris žiemą buvęs parsikvietęs dragunus žmonių plakti, dabar gi esąs rinkėju ir dar gal noris tapti žmonėms sodiečiams dumas atstovu. Kaip gi būtų, jeigu toks Kaz. Švoinic-kiš būtų renkamas? Kuris valstietis rinkėjas drytų paduoti už jį balsą? Po didelių ginčų buvo pakviesti žydai rinkėjai ir su jais buvo šep sutarta: valstiečiai renkasi du valstiečių, vieną kunigą ir du bajorų, tik valstiečiai reikalavo, kad bajorų atstovai būtų toki išrinkti, koki valstiečiams tinka. Bajorai nesutiko su tuo ir žadėjo galutinai duoti atsakymą po dviejų valandų. Valstiečiai ir dvarininkai susirinkę laukė. Praėjo ir trys valandos — bajorų atsakymo kaip nēr, teip nēr, o čia jau arti 9-tos vakaro valandos, rytų reikia jau rinkti.



Pristovas su sargybiniais baldosi po sodžius, daro kratas, suiminėja nekalčius žmonius, muša, pliekia kanciais. Nėgana to, varydamas kalėjimui, liepia mušti ir kareiviams. Vienas kareivis šaudyklės apysodu trenkia krutinę, kaip bugnan, kitas iš užpakalio — nugaron. Žmogui šoksta iš gerklės kraujas. Sugriuti jis negali, nes, kaip vienas šeria krutinę, tai kitas paspiria, trenkdamas nugaron. Per kratas žmonėms praužia daugybę daiktų, ypatinai rubų, audimų, priegalių, sviesto ir tt.. Paskui žmonės mato sargybinius pardavinėjant tuos daiktus sentikiams. Atsirado daugybė įdavėjų iš pačių žmonių. Tėp jų atsizymėjo Liudiskų Birkaukas. Jis važinėjo kartu su kareiviais suimninti žmonis. Dabar ir pristovas pradėjo neapkęsti jo: negeria kartu arbatos ir varo, kaip šunį iš savo namų.

Pristovas tankiai laisčiausiu šaukia pas save žmonis: senus ir jaunus, vyrus ir moteris. Čia jis pasako, už kiek žmogus gali išsiaduoti nuo kalėjimo: „iš 25, 35, 50 ar 100 rublių, žiurint, kiek kuris turi pinigų; paleidžia dar namon „pasiimdyti“.

Žmonių dabar sumta daugybė; sumtas, galima sakyti, visas jaunimas. Ateina pavasaris, o kur artojai! Šiurpulys ima... Eina kalbos, buk pristovas jau pardavinėjęs savo gėrybę ir prisikrovęs pinigų, bėgsias iš Anykščių.

Igalotinių rinkimai jau buvo. Rinko, kaip ir kitur, kareivijos apstatyti. Pristovas apskelbė vyrams, kad policija neturbi tiesos čia būti ir buvo iškiutęs pro duris, tačiau netrukus vėl įlindo. Išakė, kad nerinkti socialistų ir mokytojų žmonių, tik gerus ir maldingus, kietaip ji išdirbsias visiems kaili. Dar sakė jis: „jeigu žinote kur socialistai, tai paduokite, o valdžia išsiųs juos patį; nereiks, kaip seniau, kaip siųsdavote vagis, mokinėti.“

Mokykloje yra lietuvis mokytojas antrininkas. Lietuviškai, sako, šimet nemokysias; jeigu kas norėtų, tai galis mokyti, tegul atsineša vaikas maldaknygę.

Vidurnaktį, 15 d. kovo, Anykščių urėdinkas su 20 ginkluotų sargybinių, susėdę aštuoniuose vežimuose, atpleškėjo šluvenuosna pas ukininką Janicką. Priėję prie stubos, ėmė belsti langan, šaukdami — eavi esą. Namie tuo tarpu Janicko nebuvo; jis savo triboje senei jau negyvena. Šalymoje gi triboje gyvena jo sesuo su senute motina. Pamačiusi pro langą pulką sargybinių su durtuvais, ji prieš įleidimą neprašytų svečių, pasiėmė savo pinigus (jos žinota, kad ir pinigai reikia nerodyti kratant). Išiveržę vidun, sargybiniai pradėjo kratyti. Rado 2 šilkinį skarelį, vieną batistinę, dvi pirštinių porų ir du duonos kepalėlius. Pasiėmę stovėjo sustatytos puodynės. Pamatę jas, pripuolė vartyti ir terp savęs kalba: „žiurėk, ar nėra čia sviesto?“ Paskui klausė, kur yra Janickas? Sesuo, kančių pagubusi, turėjo pasakyti, kur gyvena brolis ir dargi nulydėti visą gaują pas jį, į Dvaroniskius. Kelis sargybiniai pliaušė jai visokius niekus. Dvaroniskiuose Janicko jie nerado, bet kratą padarę, rado 3 rublius ir...

Kadangi kalėjimai prikimišti politikių teip, kad nėra vietos naujai suimamiems, tai valdžios paluosuoja seniau sumtus: iš Vilniaus kalėjimo prieš vėlykas paleido 60 politikių, o iš Suvalkų kalėjimo — 70. Rygoje: centralistų kalėjime sėdi 1289 politikių, guberniškame — 538, tirinėjimo kalėjime — 162, moteriškame — 123.

kluptos, turėjo nemažą išgašio.

Taigi, merginos, sergėkite savo šilkinės, jūs gi šeimyninkėlės, ypač prieš vėlykas, slėpkite kumpius kuogiliausiai.

**Iš Lietuviško Brasto.**  
Lietuviškame Braste, renkant atstovus į dumą, kaimiečiai ėjo išvien su žydais, todėl likosi išrinkti demokratai.

**Iš Minsko.**  
Minske ginkluoti vyrai užpuolė ant gyvenimo žinomo čia milijonieriaus Malino ir pareikalavo pinigų revoliucijos reikalams, bet tarnai didžturčio pakėlė riksmą ir užpuolikai, nieko nepelnę, prasišalino.

15 d. balandžio, miesto giraitė užgimė muštynės jaunų vyrų su kareiviais Vladimirio regimento. Minėti vyrai mat išbandinėjo savo revolverius. Išgirdę šuivius kareiviai, atėjo į giraitę ir puolėsi ant minėtų vyrų. Muštynėse vienas iš nekareivių likosi sunkiai sumuštas.

Į Minską atkako buvęs Samaros gubernatorius Zasiatko ir apžiūrino miestą. Mena, kad jis užims vietą Minsko gubernatoriaus ir kad pagarsėjęs žmogžudys Kurlov iš čia bus pašalintas.

Minsko žydų sinagogos policija išvaikė žydų susirinkimą ir suareštavo 30 žydų darbininkų. Be jokio tirinėjimo juos nusprendė ant 2 mėnesių kalėjimo.

Užveizda Liepojaus Romnų geležinkelio pašalino nuo vietos 835 tarnaujančius ant to linijos už prisidėjimą prie tarnaujančių ant Maskolijos geležinkelio štraikų.

Minsko gubernijoje, Borisovo pavietyje, kad užkenti randui, po kaimus slapta pradėjo varyti degtinę. Per eitą mėnesį, akčyzi os užveizda susekė kelias paslaptas degtinės varyklas.

**Iš Gardino.**

Gardino gubernijos maskoliai žemės savininkai, negalėdami susitaikyti su kitoms tautoms, pareikalavo nuo valdžios, kad jie galėtų riukti atskirą savo atstovų dumon. Be abejonės valdžios jų reikalavimą išpildys, kadangi jos džiaugiasi, jeigu visokios tautos terp savęs edasi.

Iš Gardino gubernijos kraustosi daug žmonių į Ameriką ir Afriką. Iš Baltstogės vien į trumpą laiką iškeliaivo apie 10000 išeivių, daugiausiai žydų.

Apšvietimo ministeris Baltstogės mergaičių gimnazijoje paleido mokyti lenkišką kalbą.

Braste nesugauti vyriškai paleido kelis šuivius į stovinčius ant gatvės policistą Dackevičių ir sužeidė jį bet nepavojingai.

**Iš Baltstogės, Gardino gb.**  
Baltstogėj paleido iš kalėjimo 70 politikių, kadangi jiems, matyt, nė jokios kaltės negalėjo darodoti.

Baltstogės pavietyje suvisu išdegė miestelis Goniondz; išliko tik viena gatvė. Gaisras užgimė nuo padegimo. Padegė mažas vaikas, kuris mat, atkeršydamas tėvui už sumušimą, padegė klona.

Baltstogėj suštraikavo tarnaujanti vietinėj dalyje Vilniaus prekėjų banko. Suštraikavo teipgi darbininkai keliose dirbtuvėse.

**Kaliniai.**

Kadangi kalėjimai prikimišti politikių teip, kad nėra vietos naujai suimamiems, tai valdžios paluosuoja seniau sumtus: iš Vilniaus kalėjimo prieš vėlykas paleido

60 politikių, o iš Suvalkų kalėjimo — 70. Rygoje: centralistų kalėjime sėdi 1289 politikių, guberniškame — 538, tirinėjimo kalėjime — 162, moteriškame — 123.

**Kalinių laiškas i Lietuvišką visuomenę.**

Tautiečiai! Nors mes sėdime už geležinių grotų, nors iš mūsų atima tai, be ko žmogus negali gyventi, tai yra liuosybė, vis dėlto mes esame geros dvasios ir turime didelę viltį, kad geri darbai nepažaus veltui, išduos geras vaisius.

Mūsų dvasia nepuola; mes tikime į šviesią ateitį, tikime, kad netrukus užsis ir ant mūsų krašto laisvės saulutė, kad praslinks juodi debesiai, kurie mus slegia, temdo...

Bet pasiliko mūsų pačios, vaikai; pasiliko šeimynos be maitintojų, namai be prižiūrėtojų. Mūsų vaikučiai verkia, kito, rasit, dienomis nevalge, stimpa nekurentose tribose, nes tie, kurie valgydino ir dengė juos, dabar sėdi už geležinių grotų.

Matome, kad jau artinasi pavasaris, daugeliui mūsų nebus kam apdirbti ir apseiti jų laukų gabalėlių, kuriuos mes valdome. Žinome, kad čia mums sėdint, daugelio mūsų nyksta namai, žlunga ir be to mažas mūsų turtelis! Draugai, kurie esate laisvėje! Už ką mus į kalėjimus uždarė? Ar už mūsų pačių dalykus? Ar mums savi tiktai reikalai terupėjo? Ne!... Mums rūpėjo visų jūsų reikalai! Mes ejome statydami ir pavojų savo gyvat, turtus ir liuosybę tiktai už visų reikalus!

Taigi mes dabar kreipiamės prie jūsų, draugai, atmintkite apie mūsų šeimynas, neužmirškite badaujančių mūsų vaikų, neužmirškite senų mūsų motinų! Šelpkite juos, kas kuo gali: darbais, apie namus, pinigais, duona, malkomis...

Nenusimę, eisime į tolimus šiaurės, į tolimus sniegų laukus, jei žinosime, kad jūs neapleidžiote mūsų šeimynų. Kad jūs tokiu būdu atmenate mus.

Savo priedermes mes pildėme, tai pildykite ir jūs! Pasirodys, kad šitiko mūsų širdyse dega artimo meilės ugnis, pasirodys, kad jūs esate tikri krašto piliečiai, kad jums rūpi mūsų krašto reikalai!

„L. U.“

**Iš Latvijos.**

Pasitraukus iš Kuršės kariuomenei, terp latvių apsi-reišė dar didesnis nekenčimas vokiečių, einančių su rando budeliais išvien. Vokiečiai reikalauja palaikymo ant toliau kariškų sudų. Kalėjimai pripildyti suiminių teip, kad nėra kur naujų padėti. Dangelyje vietų ir vokiečiai, įpykę ant latvių, negalėdami kitaip, neprima prie darbo latvių darbininkų.

Randas sutvėrė komisiją ištirimui priežasčių paskutinių žmonių sukilimų Latvijoje. 4 d. balandžio, naktį, apie 100 vyrų, apsiginklavusių Mausero karabinais ir revolveriais, užpuolė ant ukės valščiaus staršinos Gralevio. Gralev ir jo pagalbininkas likosi sunkiai pašauti. Jo kromą sudegino.

Ant Grenčeno valščiaus uždėjo bausmę 380 rubl. už sudarymą monopoliaus, o 500 rubl. už užnušimą valščiaus staršinos.

Dongaungio valščiuvi prisiakytą išgabenti iš valščiaus

randus nepatinkamas ypatas. Valdžią paduotame nelstikimų surašė ypa teipgi daug merginų.

Atkako išszumbergą kareiviai daro kratas pas latvius. Išdegino čia 5 ukės.

Sektazo valščiuje kareiviai iš dešimties valščiaus vyrų išrinko po vieną, kuriems prisaityta sušieskoti gaudomas kareivių ypatas ir pristatyti į valsčių.

Kaimė Tape, kareivių likosi nušautas latvis revoliucionierius Valdis ir Krusberg. Suareštavo čia teipgi kelias ypatas.

Dorpatio universitete perkartinėja dabar klausymą į vedimo paraleliškų katedrų skaitymui lekcijų visose vietinių gyventojų kalbose, taigi: maskoliškoji latviškoji, estiškoji ir vokiškoji.

Renkant atstovus į viešpatystės dumą Latvijoje, visur laimėjo latviai. Įtekmė vokiečių, valdžiusių teip ilgai Latviją, visai nupuolė. Tas atsistiko ir su lenkais Lietuvoje.

Pskovo kalėjime sėdi dabar 200 latvių. Terp sėdinčių yra redaktorius latviško laikraščio „Lauksimneeks“ Uhlman, redaktorius estiško laikraščio „Sakala“. Mokin-tų tame kalėjime yra 20. Daugelis sėdinčių visai nežino, už ką juos suareštavo.

Rygės centralistame kalėjime sėdi 1069 žmonės, guberniškame kalėjime — 554, tirinėjimo kalėjime — 145, moteriškame — 131, kalėjimo ligonbuty — 136.

**IŠ AMERIKOS.**

**Žydų miestai.**

Didžiausias žydų miestas, yra New York. Pradžioje 19 šimtmečio New Yorke gyveno tik 500 žydų. Dabar gi New Yorke gyvena jau 672 000 žydų, taigi daugiau negu kokiame nors kitame mieste, ne išskiriant Jeruzolimos arba didžiausio ant svieto miesto, Londono.

**Nuostoliai žemės drebėjimo padaryti.**

SAN FRANCISCO. Valdžios nuostoliai, čia padirbtus žemės drebėjimų ir paskui užgimusį gaisrų, apskaito ant 350 milijonų doliarų. Iš tikro tie nuostoliai gal daug didesni, kadangi paprastai nuostolius užmelduoja valdžios tik turtingieji.

**Explozijos.**

LOUISIANA, Mo. La Motte parako dirbtuvėse atsistiko 3 d. gegužio baisi eksplozija, kurios tris dirbtuvių triobos likosi išgriautos. Du darbininkai liko prieto užmušti, o daug tapo sužeistų. Eksplozija įautė ant 12 mylių aplinkui.

**Nelaimės ant geležinkelių.**

SPRINGFIELD JUNCTION, PA. Netoli nuo čia susimusė du bėgantį, priešinigas puses trukiai ir sušidauzė. Prie to 25 ypatas liko užmuštos arba sužeistos.

SHREVEPORT, LA. Netoli nuo čia susimusė pasazierinis trukas su gabenančių karves. Prie to geležinkelio tarnai liko užmušti, o kelios ypatos tapo sužeistos.

**IŠ DARBO LAUKO.**

SCRANTON, PA. Darbininkai išrinko komisiją užbaigimui užgimusių nesutikimų už algas kietųjų anglių kastyne, kuri išvažiuo į New Yorką tarsi su kasty-nių savininkais. Kadangi darbininkai sumazino savo reika-

lavimus, tai yra viltis, kad susitalkys ir pavojus štraikų kietųjų anglių kastyne bus pašalintas. Iki šiol nieko ne pasirodė tokiu, kas tas viltis galėtų išnaikinti.

CHICAGO, ILL. Suštraikavo jurininkai ant latvių plankinėjančių ant didžiųjų ežerų.

PITTSBURG, PA. Suštraikavo čia darbininkai dirbantį prie geležinių budavonių.

PHILADELPHIA, PA. Suštraikavo 500 darbininkų mabelių dirbtuvių Smitho & Co.

INDIANAPOLIS, IND. Suštraikavo čia dailidės. Jie reikalauja po 5c. daugiau už darbo valandą.

YOUNGSTOWN, OH. Štraikuoja čia teplioriai, dailidės ir kalviai.

CLEVELAND, OH. Suštraikavo čia tarnaujanti ant laivų. Štraikuose dalyvauja 4000 žmonių.

CHICAGO, ILL. Geležinių budavonių darbininkai pakėlė štraiką. Darbininkai reikalauja 5 doliarų už dienos darbą.

BROOKLYN, N. Y. Štraikuoja čia 2000 dailidžių. Jie reikalauja po \$2.75 ant savaitės.

MILWAUKEE, WIS. Štraikuoja čia 3000 formierių varstatuose Milwaukee Foundry mens Association. Darbininkai reikalauja \$3.25 ant dienos.

PHILADELPHIA, PA. Smitho dirbtuvėse suštraikavo stalniai; štraikai išsiplatino ir ant kelių kitų dirbtuvių miestų.

**LIETUVIAI AMERIKOJ.**

**Iš Melrose Park, Ill.**

Likosi nušautas Ludvikas Zubinas, pareinant nuo socialistų baliaus, tarpe 21 ir 22 gatvių. Kalba, buk italijonų vaikai pradėjo laidyti akmenais, o jis buk norėjo valkus nubauėti. Vienas iš italijonų iš užpakalio su revolveriu ir šovė tiesiai į galvą. Nelaimingas ant vietos parvito. Nugabeno jį į Maywood ligonbutį, kur į porą valandų persikyrė su šiuom svietu. Nelaimingas tautietis prigulėjo prie Dr.ės Teisybės Myletojų. Palaidojo 2 d. gegužio ant Konkordijos vokiškų kapinių. Paėjo jis iš Zagarės, Kauno gubernijos. Užmušėjo nesugavo.

V. K.

**Iš Springfield, Ill.**

24 d. balandžio pribuvo čia kunigas Šlamos iš E. St. Louis, Ill. aprūpinti dvasiškais reikalais lietuvius. Ant o daug tapo sužeistų. Eksplozija įautė ant 12 mylių aplinkui.

deda rupintis savo tautos ir tėvynės reikalais, daugumas pašventė savo jaunystę kraujų ir gyvastį tėvynės labui. Jie pradėjo vesti kovą už savo tautos tiesas. Tik per jų pasidarbavimą mes ir spaudą atgavome. Vien tik jiems privilome buti dėkingi už atgavimą spaudos, ir laisvės tikėjimui. Tie karzygiai ir dabar veda kovą su caro teroniška valdžia. Ragino mus gelbėti tuos kovotojus, rinkti pinigų ir siųsti atsizymėjusiems kariautojams. Jeigu ten gyvenanti broliai nesisgaili kraujo, gyvasties, tai mes nors keletos centų nesi-gailėkime. Vlenykimės ir kovokime! Nes tik per vienybę ir kovą galime savo būvį pagerinti. Teipgi velijo skaityti laikraščius, susiturti nuo girtavimų. Pasakojo, kad kur kas daugiau yra katalikų kalėjimuose negu kitų tikėjimų žmonių, o tai todėl, kad katalikaiskėsta tamsybėje.

Ypač lietuvių daugumas, girdi, tik su katalikyste gliriasi. Jeigu jis jaučiasi kataliku, tai jau jam daugiau nieko ne nereikia. Kunigėlis aiškino, kad žmogui vieno tikėjimo neužtenka, kad apart tikėjimo reikia mokslo, melės ir prisirišimo prie savo tautos ir tėvynės (reikia ir doros, kurios mes nesuprantame. Rd.). Kunigėlis Šlamos papasakojo daug gražių pamokinių. Už tai jam ištariame aciū. Džiaugėsi žmonės, išgirdę nuo dvasiško vadovo tokius gražius pamokinius. Žmonės paskui kalbėjo: girdi, šitas tai yra kunigas, tikras Christaus mokslo skelbėjas.

Bet šitas kunigėlis, kada ėmė klausyti žmonių išpažinties, suvis persimainė. Iš gero, gerbiame mokintojaus, pavirto į suktą kupčią. Spaviednyčia, kurioje jis sėdėjo, pasidarė žmonių papiktintoja. Prie spaviednyčios buvo girdėti doliarų skam-bėjimai, derybos ir ginčai. Nusidėjęs meldė: dvasiškais tėveli, atleiskite, daugiau neturiu kaip doliarį, dabar štraikas; bet kupčius nedovanojo, jis prie savo laikės. Jis už vieną doliarį neatleido doliarį arba ir daugiau pri-dėti. Griešnikas, bijodamas Dievo rustybės, pragaro su velniais, atiduoda kad ir paskutinius pinigus, afsiduodas pats ant Dievo valios, pa-čią su valkais namieje ne valgiusius palieka. Prie spaviednyčios doliariai tik skamba, griešnikas, prisitartinęs prie spaviednyčios langučio, vietoje pagarbinti Jezų, pirma turi susiderėti su kunigu, už kiek doliarų teiksias nuodemes atleisti. Žmonės, pasi-jutę daugiau nuodėmių papildę,brangiau mokojo už iš-risimą, bet visgi išpažintį atliko su šventais sakramen-tais, po išpažinties dar į di-desnes nuodėmes breda (tai jau ne nuodėmių atleidžių kaltę, kad jie tokį menką apie dorą, turi suprati-mą. Rd.). Net airių kun. Frederikis pasipiktino iš kn. Šlamo tokio apsiėjimo su sa-vo žmonėmis, norėjo jį išvyti iš savo bažnyčios. Airys kunigas manė, kad lietuviai, turbut,neturi nė vieno gero kunigo. Gal tai ir teisybė. Negeri kunigai gėda užtraukia ant visos mūsų tautos. Kun. Faderiks ketino nieko nemokėti kun. Šlamui už jo darbą. Pinigus surinktus už kviteles žadėjo padėti į ban-ką. Žmonės, girdėję kun. Šlamo gražų pamokslą, jį gy-rė, bet po derybų už išpažin-tį pradėjo peikti ir keikti. Kaip bematant, pirma saky-ti gražus žodžiai išnyko.

Vincuks.

**V. Malinauckas.**

**Iš Passaic, N. J.**

Lietuvių yra čia ne daugiausiai, tik keliolikas fami-lijų, bet tautiškas supratimas stovi ne aukščiau, yra čia draugystė Šv. Jurgio ir kuopos S. L. A. ir T. M. Dr.ės. Minėta draugystė ne atsilieka nuo kitų: aukau- parizyus parodai, priside-jo ir su ankoms revoliucijai, paaukavo 25 dol., nors mate-rijaliaiškai stovi ne geriausiai. Minėta draugystė parengė spektaklių, atlošė „Amerika Pirtiję“. Labiausiai apie tai rupinosi P. Norkus. Akto-riai savo roles atliko pusėti-nai, ypatingai Bekampis. Bekampienė perdaug skubi-no ir ne suvis gerai nudavė. Žydėlis per mažai žydavo. Tokiose sanlygose visgi neblogiausiai atliko savo roles. Lošiant pirmą kartą, ne gali-ma nė noret perdaug.

Publika buvo užganėdiuta, ką rodė dainų ploiimai. Publi-ka vienok verta nupeikimo, kad negal ramiai sėdėt, kar-tais teip užė, kad ne buvč girdėt nė aktorių kalbos. Teipgi vyrų daugumas sėdė-jo su kepurėmis.

Ten buvęs.

**Iš Philadelphios, Pa.**

30 d. balandžio, draugystė Giedorių Teatrališka paren-gė balių ir teatrą, ant svetainės New Pennsylvania Hall. Lošta buvo komedija 1 akte: „Zile Galvon, Velnius Vuode-gon“. Iš aktorių geriausiai savo roles atlošė: Marta, Petronelė Šimkaitė, Martos tar-naitė, Jadviga Velzaitė; iš vyrų: Morkus Vincentas, Vel-za ir jo tarnas Silvukas, Jur-gis Palčiks. Besibaigiant aktui, pasirodė tikras „Lietu-sis Senelis“ lietuviškose drapanose su neginėlėmis. Senelis deklamavo eiles „Ne-nusiminkim“, ant galo papa-sakoja apie liudną padėjimą dabar Lietuvai, apie reikalą mokslo lietuviams ir daugini-mo lietuviškoj kalboj kurygy; toliau pasakojo apie kariau-jančius už laisvę ir besiau-kiančius pagalbos. Ant ga-lo paprasė mergaičių parink-ti aukų. Renkant, senelis iš-tiesė Lietuvos vėlavą. Rin-kėjos: Marijona Panokintė, Petronelė Šimkaitė ir Barbo-ra Zilaitė, surinko 12 doliarų 20 centų. Už tą aukauto-jams širdingai dėkavoja se-nelis, vardu višos mūsų tau-tos.

Gaila, kād iš tokio burio susirinkusių, kurių buvo tris šimtai, teip mažai surinkta. Matyt Philadelphioj lietuviai mažai turi tėvynės meilės.

K. A. S.

**Iš Paterson, N. J.**

23 d. balandžio susirinko burelis lietuvių ant varduvių pas J. Sadaucką. Besilinks-mindami, kalbėjo apie viso-kius reikalus. Zdanis aiški-no padėjimą mūsų brolių tė-vynę, kovojančių su caro valdžia už laisvę Lietuvos. Užmanė, kiek išgalint, paa-ušpaimti, suvis persimainė. Iš gero, gerbiame mokintojaus, pavirto į suktą kupčią. Spaviednyčia, kurioje jis sėdėjo, pasidarė žmonių papiktintoja. Prie spaviednyčios buvo girdėti doliarų skam-bėjimai, derybos ir ginčai. Nusidėjęs meldė: dvasiškais tėveli, atleiskite, daugiau neturiu kaip doliarį, dabar štraikas; bet kupčius nedovanojo, jis prie savo laikės. Jis už vieną doliarį neatleido doliarį arba ir daugiau pri-dėti. Griešnikas, bijodamas Dievo rustybės, pragaro su velniais, atiduoda kad ir paskutinius pinigus, afsiduodas pats ant Dievo valios, pa-čią su valkais namieje ne valgiusius palieka. Prie spaviednyčios doliariai tik skamba, griešnikas, prisitartinęs prie spaviednyčios langučio, vietoje pagarbinti Jezų, pirma turi susiderėti su kunigu, už kiek doliarų teiksias nuodemes atleisti. Žmonės, pasi-jutę daugiau nuodėmių papildę,brangiau mokojo už iš-risimą, bet visgi išpažintį atliko su šventais sakramen-tais, po išpažinties dar į di-desnes nuodėmes breda (tai jau ne nuodėmių atleidžių kaltę, kad jie tokį menką apie dorą, turi suprati-mą. Rd.). Net airių kun. Frederikis pasipiktino iš kn. Šlamo tokio apsiėjimo su sa-vo žmonėmis, norėjo jį išvyti iš savo bažnyčios. Airys kunigas manė, kad lietuviai, turbut,neturi nė vieno gero kunigo. Gal tai ir teisybė. Negeri kunigai gėda užtraukia ant visos mūsų tautos. Kun. Faderiks ketino nieko nemokėti kun. Šlamui už jo darbą. Pinigus surinktus už kviteles žadėjo padėti į ban-ką. Žmonės, girdėję kun. Šlamo gražų pamokslą, jį gy-rė, bet po derybų už išpažin-tį pradėjo peikti ir keikti. Kaip bematant, pirma saky-ti gražus žodžiai išnyko.

V. Malinauckas.

**Iš Passaic, N. J.**

Lietuvių yra čia ne daugiausiai, tik keliolikas fami-lijų, bet tautiškas supratimas stovi ne aukščiau, yra čia draugystė Šv. Jurgio ir kuopos S. L. A. ir T. M. Dr.ės. Minėta draugystė ne atsilieka nuo kitų: aukau- parizyus parodai, priside-jo ir su ankoms revoliucijai, paaukavo 25 dol., nors mate-rijaliaiškai stovi ne geriausiai. Minėta draugystė parengė spektaklių, atlošė „Amerika Pirtiję“. Labiausiai apie tai rupinosi P. Norkus. Akto-riai savo roles atliko pusėti-nai, ypatingai Bekampis. Bekampienė perdaug skubi-no ir ne suvis gerai nudavė. Žydėlis per mažai žydavo. Tokiose sanlygose visgi neblogiausiai atliko savo roles. Lošiant pirmą kartą, ne gali-ma nė noret perdaug.

Publika buvo užganėdiuta, ką rodė dainų ploiimai. Publi-ka vienok verta nupeikimo, kad negal ramiai sėdėt, kar-tais teip užė, kad ne buvč girdėt nė aktorių kalbos. Teipgi vyrų daugumas sėdė-jo su kepurėmis.

Ten buvęs.



## Is Worcester, Mas.

29 d. balandžio kun. Jakš-  
tis sušaukė susirinkimą neva  
apkalbėti reikalą uždėjimo  
kooperatyvškos krautuvės,  
bet ištikro jis vien liepė  
žmonėms akcijas pirkti, užsi-  
rašyti į knygas, o kitą nedė-  
lios dieną atnešti 10 dol. pi-  
nigų, nes kitaip prisirašę ne-  
turėsių paašo ant susirinki-  
mo. Paašikino vien, kad  
viena ypata pirkti gali tik po  
2 akc. po 50 dol.

Vienas iš atėjusių ant su-  
sirinkimo paklausė, kaip bus  
surūdyta kooperacija, kas  
pinigus paima? Kun. su pik-  
tumu atsakė: tu šliuptarnis,  
čia tokių ne reikia. Liepė  
išeiti. Tas pagimdė maišatį,  
iš ko pasinaudojęs, vienas vy-  
ras pakvietė susirinkusius  
pas jį užrašyti ir mokėti po  
25c. Žmonelės paklausė ir  
sudėjo \$6.30. Pinigai tie  
skiriami sušelpimui revoliu-  
cijos Lietuvoje, socialdemo-  
kratų partijai. Tasai vyriš-  
kis surinko daugiau negu  
kunigas Jakštis ant savo koo-  
peracijos.

Žinoma, tokia kooperaty-  
vška krautuvė labai čia rei-  
kalinga ir ne sunku bet pa-  
rengti, tik reikia rengti ne  
teip, kaip užmanė kunigas  
Jakštis. Sanariai turi tiesią  
reikalauti paašikinių, nieks  
jiems negali burną uždaryti.  
Visi turi tiesą žinoti, kas val-  
dys sudėtus pinigus, kaip  
kooperacijos reikalai bus ve-  
dami?

Kooperatyvška krautuvė  
valgomų daiktų, drabužių ir  
kitokių tavyrų čia labai rei-  
kalinga. Dabar lietuviai sa-  
vo pinigų neša svetimaui-  
ciams, jiems pelną didina.  
Šv. Kazimiero ir Šv. Jurgio  
draugystės gana turtingos;  
galėtų prisidėti prie to ir ki-  
tos. Dabar jos savo pinigų  
laiko pas kapitalistus, ku-  
rie iš to turi ne mažą  
pelną. Draugystės galėtų  
akcijas pirkti, jos galėtų pri-  
žiūrėti visą dalyką. Akcijas  
galėtų pirkti ir pavieni lietu-  
viai ir susidėtų tuojau keli  
simtai dolerių arba daugiau,  
kiek reikėtų uždėjimui krau-  
vės.

Jakščio draugas.

## Protestuojantiems.

Rašydamas savo straipsne-  
li apie inteligentus, stengiausi  
trumpai ir aiškiai pasakyti  
tą, ką aš apie juos maniau  
ir tikėjau, kad koznas, kas ji  
skaitys, ar jis bus šalininku  
intelligentų ar ne, pasakys:  
teisybė, jis turi tams. Bet  
aš apsirikau tame, nes ant jų  
pėdų kilo du protestai prieš  
manę iš pusės nubariamų in-  
telligentų; juose jie reikalau-  
ja nuo manęs išsisteisimo iš  
viso to, ką aš drįsau apie in-  
telligentus pasakyti.

Laimė dar, kad aš tų pro-  
testų ne išsigandau ir dėl sa-  
vo apsirikimo visai nenusi-  
miniau. Apsirikti man jau  
ne pirmiena; apsirikau jau  
aš ne syki ir dar ne syki,  
manau, apsiriksiu. Mirti-  
nam žmogui juk pritinka yra  
apsirikti. Neklaidingais yra  
tik šventas Tėvas ir Dr.  
Šliupas. Manti nę į galvą  
niekad neparejo teip aukštai  
apie save svajoti. Aš gerai  
pamenu savo klaidas, kurios  
ne syki buvo ir gana didelės  
ir neklaidingų negaliu būti,  
kad ir labiausiai norėčiau.  
Nuo kitų gal ir galėčiau savo  
klaidas užlepti, bet nuo sa-  
vęs negaliu ir jei kokią klai-  
dą padariau, tai prie jos pri-  
sipajūstau, bet jei man užme-  
ta jį kas nereikalingai, tasyk  
reikalauju, idant to su ma-  
nim nedarytų. Tą patį ren-  
giuosi padaryti ir dabar.  
Tik bijausi, jei kas sykis ant  
mano pasisteisinių pasipilis  
vis nauji protestai, tai man  
pareis užimti laikraščiuose

su savo pasisteisimais vietą  
Naujoko raštų. Ranka dre-  
ba ir prakaitas pila pamali-  
jus, kaip man reikėtų prirašy-  
ti tuos įvairiausio kretinio  
gurbų gurbus raštų, kokius  
tas vyras yra prirašęs. Pasi-  
tikiau vienok, kad mano opo-  
nentai pasigailės manęs ir  
nereikalaus nuo manęs to-  
kios didelės aukos. Tuo tar-  
pu gi mėginsiu atsižūrėti,  
ar aš ištikro pasakiau ką per-  
daug apie tuos vargšus mūsų  
inteligentus? Visai ne.

Pirmiausiai Gugui pasak-  
ysiu, kad jis be reikalo de-  
juoja, negavęs nuo manęs  
smugio. Aš savo rašinį  
stengiausi išvesti į aiškę vi-  
sus tuos inteligentus, kurie  
šiuo ar tuo yra žinomi visuo-  
menei: ar tai kad gavę nuo  
jos pašelpą, neatilygi-  
no, tai kad vaidus kelia ir  
jos reikalus tramdo. Tokių  
intelligentų nedaug rods, tu-  
rime, bet jie visi yra mažos  
doros ir kiti iš jų net, kaip  
pripažįsta ir patsai Gugis, su  
vargu temoka rašyti ir ne  
daugiausiai skaityti, o ką  
jau benorėti nuo jų pažinimo  
etikos, literatūros, ar nuvei-  
kimo visuomenė kokio nors  
darbo prideračio jų profe-  
sijai ar stovui, tai jau nėra  
ką.

Kad tik tokius intelligen-  
tus mūsų visuomenė turi, tai  
iš dalies ji pati kalta. Jei  
tik koks vaikėžas ant ko pa-  
niuro — čia, žinoma, neturiu  
ant mislies Bagočiaus, įsigi-  
linusio į paslaptis Biblijos,  
bet kitus progą gavusius įsi-  
skverbti kolegijos suolan —  
tai jau ir užtenka ir remia ji  
visuomenę, ar koks koksir-  
dis pavienys, nežiurint į tai,  
ar jis atsako tam tikslui ar  
ne. Tokiu būdu mes prisi-  
dirbome tokių nusisusių in-  
telligentų, kad net koku dar-  
rosi, pamačius kokį visai  
netašytą stovint kur pryša-  
kyje tautos reikalų. Tokiu  
yria vienas iš paskiaui-  
siai iškeptų daktarų. Ir  
bet jis gali pasigirti, kad jis  
atkreipė ant savęs malonią  
akį „Aušros“ Dr-tės, kuri  
pagelbėjo jam gauti diplo-  
mą. Klausiu aš Gugio, kaip  
sekretoarius „Aušros“ drau-  
gystės, kokį gerą „Aušros“  
Dr-tė tuomi padarė visuome-  
nei? Tikrai, jokio. Teisy-  
bė, aš ir pats prisidėjau prie  
iškeipimo to daktaro gal dau-  
giau, kaip „Aušros“ Dr-tė,  
bet gerą ar blogą padarius,  
vis reikia prisipažinti; gyri-  
mais blogo nepataisysi ir tuo-  
mi savęs neapgausi. Sunku  
yra ligą girti, jeigu tėvas nuo  
jos mirė.

Apie tuos inteligentus, ku-  
rie turi ambiciją ir seka bal-  
są saužinės, aš neturėjau mis-  
lės rašyti. Ant galo aš juos  
greičiau vadinau pseudo, o  
ne tikrais intelligentais, nes  
toksai skursna, kaip aš pats,  
kuris visą laiką praverčia  
ant fiziško darbo, mažai turi  
progos protiskai pasikelti. Su  
tuo, manau, sutiks koznas,  
kuriam toksai likimas yra  
lemta. Šitų vyrų, žinanų aš  
kelis ir jais tik gėrėtis galiu.  
Bet kas iš to? Ar žmonės  
supranta jų idealus? ar bent  
pagiria juos už tai, kad jie  
nelipa kitam ant sprando,  
bet patys apsirupina apie sa-  
vę?

Vienas tos rūšies vyras su  
aniuoliška širdžia, prakil-  
niais idealais ir aukštu moks-  
lu gyveno New Yorke; di-  
džiausia ir, galbut, vieninte-  
lė jo yda buvo ta, kad jis jo-  
kio būdu negalėjo save pri-  
versti parsiduoti kitam. Teip  
jis bado ir šalčio suspaustas,  
varė savo ilgus metus, ant ga-  
lo sunyko ir pasimirė. Dabar  
viena Pensylvanijos, anot  
anglų ištarimo, „up to date“  
intelligentė, be ceremonijos  
pasakė man apie jį, buk jis

buvęs beprotis. Viešpatie,  
atleisk jai, nes ji nežino ge-  
ria, o tas, kurį ji šiteip žei-  
mina, jos negirdi; skaudu tas  
tik mums, kurie laikomės  
teisybės ir laukiame jos nuo-  
kitų. Bet svietas priklauso  
ne teisingiems, tik laimin-  
giems, o šitie paskutiniai nie-  
kadados aniams kitokio vardo  
neduos, kaip tik vardą be-  
pročių.

Bagočiui tiek pasakysiu,  
kad jis, nežiurint ant viso sa-  
vo gabumo, nesuprato net  
kame aš jį kaltinu. Pripa-  
žįstu, kad nėra blogo gvil-  
denti ir aiškinti Bibliją; buti  
socialistu yra pagirtinu,  
bet kaip galima vienu ir  
tuom patim laiku įtikti Die-  
vui ir Velnui, tai nesupran-  
ta. Socialistu pareiga yra  
nusileisti žemyn iki žemiau-  
sio savo brolio ir žiūrėti į  
svietą per jo akinius; vieta gi  
skelbiančio Dievo žodį yra  
aukštai, aukščiau mirtingo  
žmogaus, nuo kur jis su  
pasigailėjimu žiūri į savo že-  
mesniuosius brolius ir moki-  
na juos, kad jie neįsklystų iš  
paskirto jiems tako. Taigi,  
kaip tas vaikas gali užimti  
tas tas vietas vienu ir tuo  
patim laikui, man tas yra to-  
kiu jau stebuklu, kaip ir Ne-  
kaltsas Prasiidėjimas Panelės  
Švencianus. Bet atmetus  
visokius stebuklus ir žiūrint  
į svietą svietiskomis akimis,  
matai, kad tas vaikas pats  
netiki tam, kame jis nori  
pertikrinti kitus. Toki žmo-  
nės, mano akyse, yra aršiau-  
siais niekšais.

Bet B. užmeta man, kad  
aš ir toksai jau paukštis  
kaip ir jis, nes, važinėdamas,  
pardavinėjau Aukso Alto-  
rius, Balandėles, Balsus ir  
tt.

Edwardsvilėje viena dievo-  
baiminga žmona, paprašius  
man pas ją vietos knygoms  
pasidėti, atsakė, jog galėčiau  
pasidėti, jei neturiu su savim  
bedieviškų. Ant to aš jau  
atsakiau, kad pas mane teip  
geros bedieviškos, kaip ir  
šventos ir aš koznas parduo-  
u, kas kokias perka. Žino-  
ma, pagal supratimą B., aš  
turėjau kozną verstį nuo ti-  
kėjimo, pagal supratimą gi  
aš žmonos visus turėjau  
versti prie tikėjimo. Mano  
gi supratime tegul koznas  
buva ten, kur jam jo protas  
liepia buti. Per prievartą  
versti žmogų ne į vieną pusę  
neturiu tiesos. Šito princio-  
po aš laikausi ir laikysiuosi ir  
man neužmės ne B., ne kas  
kitas, kad aš įsulinėjau kam  
knygas, kurios jam buvo ne-  
reikalingos.

Ant galo, užbaigdamas šitą  
straipsnį, pasakysiu, kad  
kaip aną, teip ir šitą rašau  
ne dėlto, kad B. ar ką kitą  
įžeisti, tik dėlto, kad iš tokių  
darbų, kokius aprašiau, pasi-  
piktinau; žmonės man visi  
geri, kurie geriau daro; blo-  
gai daranti ir draugai nėra  
pas manę draugais.

J. Laukis.

## Revoliucija Rusijoje.

TERPTAUTINIS PRANEŠIMAS 22  
D. SAUSIO.

Terptautinis socialistas  
biuras paduoda šioį atsisau-  
kimą:

Visų šalių darbi-  
ninkai!

22 d. sausio šiais metais,  
kaip Mikalojus II ir jo rodos  
davejai sušaudė Petrapilės  
darbininkus, kurie be gin-  
klų atėjo prašyti, kad pa-  
baigtų tą begėdišką karą, kad  
pagertintų jų sunkiausią ir  
nepakeliamą buvimo našta, kad  
duotų reikalingiausias tiesas,  
ką jau turi darbininkai (pro-  
letarai) beveik visų kitų ša-  
lių.

Ta 22 d. sausio yra atsižy-  
minti Rusijos revoliucijai.

Toji diena atvėrė tautai  
akis. Toji pat diena suai-  
kino visus įsivertėjimus tų,  
kurie dar tikėjosi gerą caro  
širdį. Pagaliau šiandiena  
padarė ženklą baistiosios  
kovos, kovos ant ant-but-  
su paskutiniams namšiais to  
valdžios, kuri jau seniai pra-  
keikta yra visų dorų žmonių  
sąžinės. — Dermal stengiasi  
carizmas savo likimą praša-  
linti, naujus ir naujus nusil-  
dėjimus sumanydamas: jisai  
mobilizuoja kazokus, jis or-  
ganizuoja ir apginkluoja ju-  
dasias šimtines, jisai pludo  
niekingiausius tamsunus ant  
žydų, armenų, ant apviesiu-  
jų, ant visų tų, kurių išmi-  
tis, tautystė ar kilmė gali  
buti parokuota biurokratijos  
ir vienvaldybės priešais. Tai  
begėdiškiausias politikai prie-  
šinasi revoliucijoniškas pro-  
letarijatas jau nuo praėjusių  
metų su dyvniausia atyda,  
kurios dar ne viena tauta ne  
vartojo savo kovoje už lais-  
vę. — Visa valstija apimta  
nuolatinės revoliucijos. Strei-  
kas sėkė už streiko. Nepra-  
eina nė mėnesio, kaip iš caro  
išlupami nauji nusileidimai,  
ar kuriuos prirengiamas  
jam paskutinis galas. Neilg-  
trukus po 22 8 kilo Lenk-  
ijos streikas, prie kurio prisi-  
dėjo suvirs 600 t. žmonių ir  
paskui apėmė visą valstiją,  
su šauksmu: „mirtis ar lais-  
vė!“ Kalajev, nužudė di-  
dį kunigaikštį Sergijų. Dar-  
bininkai atmeta daugius mė-  
ginimus Šidlovskio ir mini-  
sterio Kokovcevo komisijos.  
Prasidėjo laukinių riau-  
šės, jie paima ponų dvarus,  
ponai gi pabėgo į miestus.  
Jurininkai „Potemkino“ pri-  
sideda prie liaudies kovos ir  
ant karo laivo įsikelta tapo  
internacijolinė vėliava. Ka-  
reivių skaitlius, kurie atsisau-  
ko šaudyt savo brolius, vis  
didinasi. Aukščiausioji ko-  
manda begėdiškai apleidžia  
Mandžurijos armiją ir nepa-  
sidrąsino ją grąžinti. Pirmą  
kartą pasirodo viešai politiš-  
kos partijos. Joms prižada,  
joms ketina duoti šokių nu-  
klausus nusileidimus. Caras ap-  
reikia savo „neapverčiamą  
norą“ suaukti tautos seimą  
bet toki, kurį galėtų tik rodą  
duoti, ir butų išrinktas dva-  
rininkų ir turtingųjų, praša-  
linus visus darbininkus ir in-  
teligenciją. Jisai pakardino  
neužmirštinus revoliucijos di-  
džiavirys, kaip Vasiljevą,  
Gerskovičą, Kaspaką, Krau-  
žą, Chmelnicų, Nikiforovą ir  
kitus. Jisai sušaudino Pe-  
trova, Titovą, Adamenko, Čar-  
ny, Motchesloverą ir drau-  
gus. Bet kankinių krau-  
jas vaisingas. Vis augan-  
tasis socialistiškas judė-  
jimas suvienijo per visuotinę  
pasistengimą ir per patrau-  
kiančią galybę miestų proleta-  
riją, laukiniečius ir liberali-  
sčius. Visuose didesniuose  
miestuose prasidėjo visuo-  
tinis streikas. Keliai užkir-  
ti. Valdžia tampa užgauta  
skaudžiausiojo savo vietos  
gelžkelių darbininkų streiku  
ir keleta dienų dermai prie-  
šinąs tam. Mikė II, viešai ir  
iškilmingai apreiškia savo  
nuveikimą, nes prižada šitą  
duoti.

1905 m. istorija viešai pa-  
rodė pasauliui, kokia svarbą  
turi rusiškas socializmas. Ir  
toku būdu pranašystė 1889  
m. ant kongreso Paryžiuje iš-  
sipildė: revoliucijoniškas  
krutėjimas Rusijoje privedė  
kaipo darbininkų judėjimas  
ar jisai visai neuveiks. Bet  
dabar, dėl tokių atsidavimo,  
dėl tokio pasiaukavimo ir to-  
kio drąsumo proletarijato, ta-  
nau kuopos. Antra, p. But-  
kus, žinodamas, kad teip da-  
ryt negražu, bet visgi darė,  
tai pats save apsiėmė. Aš  
nežinau, ko tad p. Butkus  
norit čia ir pasirodo, kad

rizmo sugriuvimo. Bet darbas  
dar neatliktas. Nors revoliu-  
cija privedė dvasioje, bet  
kaip materialistinės veiklas  
ji katik prasidėjo. Kolai  
Rusijos valstybės socialistai  
galės švesti galutinį užveiki-  
mą, proletarijatu priels ko-  
voti daug mėnesių, o gal ir  
metų. Toje kovoje, kuri yra  
ir mūsų kova, Rusijos valsty-  
bės proletarijatas gali atsi-  
dėti ant savo doriskos pagel-  
bos ir ant medegiškos pašel-  
pos viso terptautiško proleta-  
rijato.

Ir pagal mus nuomone,  
Jungtinių Valstijų sociali-  
stai labai gerai pasielgė, už-  
kviessdami karštu atšauki-  
mu terptautinį socialistų  
biurą, kad per jį ta istoriška  
diena 22 sausio butų iškil-  
mingai apvaikščiota ir švesta  
visų prisidėjusių partijų.  
Mes esam persitikrinę, kad  
mums užprašymas visiems pa-  
fiks, kurie jau socialistiškai  
pradėjo mąstauti. Taigi mus  
žodis lai buvo toksai:

„Panedėli, sausio 22 dieną,  
ar bent vakarą prieš tai (ne-  
dėdienį) padarys didelius  
susirinkimus visos sąjungos  
prisidėjusių socialistų  
partijų ir jei bus galima su  
vaikščiojimu. Iš anksto pas-  
kirtieji kalbėtojai atmins  
apie karzygišką kovą mūsų  
brolių Rusijoje ir rinks pini-  
gus, kad but paskui galima  
iš visų pajiegtų tuos šelpti,  
kurie kovoja prieš carizmą  
už šventą laisvės dalyką. Su-  
rinktieji pinigai turi buti  
perduoti į Centro organizaci-  
jas prisidėjusių partijų, ar į  
terptautinį socialistų biu-  
rą.“

Šalin vienvaldybę!

Lai gyvuoja terptautinis  
socializmas!

Terptautinis Socialistų  
Biuras.

## Pats savę šmeižiame.

Visiems suprantama, kad  
visoki tušti ginčai ir polemi-  
kos, einančios per laikraščius,  
neatneša naudos visuomenėi.  
Bet kai kada priverčia per  
nevalią juos vesti. 15-me nr.  
„Lietuvos“ mūsų L. S. P. A.  
paima kuopa užprotastavo (tai  
yra aš vardan kuopos) prieš  
saulišką balsavimą p. J.  
Butkaus, vardan 30 draugys-  
čių. Dabar p. B. rauda, 17  
nr. „Lietuvos“, kad aš jį ap-  
šmežiau, ir prašo darodyt,  
kame jis balsavo vardan 30  
draugysčių. Tokiu būdu  
pats p. J. B. pripažįsta, kad  
balsavimas toksai nėra geru  
daiktu, jeigu jis mano savę  
apšmežtu. P. Butkus prašo  
darodyt, kame jis balsavo  
vardan 30 draugysčių ir, sa-  
ve nuteisindamas, priveda  
balsavimus apie pinigų su-  
dėtus delegato kelionelį į Ny-  
derlandus. Aš nesikišiu il-  
gai po laikraščius, tiktai pra-  
šau paimti 18 nr. „Lietuvos“,  
ir tenai atras, kaip jis „pri-  
tarė Artojaus užmanymui“  
vardan 30 draugysčių. Tuom-  
tarpu jokio pritarimo drau-  
gysčių, jokio įgalavimo pri-  
tarimo keno nors „užman-  
yams“, ar tai geriems, ar  
blogiems, p. Butkus niekada  
negavo. Jeigu kas įgalavo  
privatškame pasikalbėjime,  
tai tas nėra vardan 30 drau-  
gysčių. Ir tą aš ir kiti gerai  
žinome, nes visada susirinki-  
muose suvienytų draugysčių  
dalyvaujame. Todėl p. J.  
Butkui nėra ką rugoti ant  
manęs, nes, viena, aš ypatis-  
kai nieko prieš p. Butkų ne-  
turiu, o jeigu ir turėčiau, tai  
mums laikraščiuose nereikėtų  
jieškot apkalbinimų ir nusi-  
teisinimų; aš protestavau var-  
dan kuopos. Antra, p. But-  
kus, žinodamas, kad teip da-  
ryt negražu, bet visgi darė,  
tai pats save apsiėmė. Aš  
nežinau, ko tad p. Butkus  
norit čia ir pasirodo, kad

p. Butkus nori but vienval-  
džiui, nes per nevalią nori  
balsuot sulyg savo noro (to  
jo rašte ne matyt. Rd.). Kas-  
link kitų dalykų, ką p.  
Butkus prikašioja man, kad  
aš nesenei pribuvęs iš Lietu-  
vos ir nieko nežinau, ir apie  
8 draugystes, kurios teipgi p.  
Butkaus negaliavo balsuoti,  
kas, laikui bėgant, išsiaiš-  
kins, tai aš apie tai nekalbė-  
siu dabar, ir pirma nekalbė-  
jau. Tik tiek pasakysiu, kad  
aš, budamas Lietuvoje, ne  
kiek nemaziau sekiau lietu-  
vių judėjimą, kaip ir dabar  
seku (apie tokius dalykus ga-  
li tik kiti spręsti. Rd.). Ant  
galo p. Butkus giriiasi, kad  
renkas ankas ir man liepia  
tuom pat užsiminti. Tai la-  
bai pagirtinas daiktas, bet  
mes viens kito negalim susekt,  
katras renkam, o katras ne.  
Bet aut tokios revoliucijos,  
kurios nėra (22 d. balandžio  
susirinkime draugysčių dele-  
gatų buvo atrasta, su pagel-  
ba Dr. Šliupo, kad revoliucij-  
jos nėra, nebuvo ir negali  
but; tai ešą niekiški išmie-  
lai. Tą susirinkimo „atradi-  
mą“ ne aš viens, bet labai  
daug gal patvirtinti, ką ir  
pats p. Butkus pritarė, aš  
negaliu rinkti aukų. Aš  
rinksiu ant tos revoliucijos,  
kuri yra ir kurios nieks ne-  
gali užginti. — Su šiuom aš  
užbaigiu visokius ginčus su  
p. Butkum; tikiuosi kad ir  
p. Butkus tą patį padarys  
(butų tai labai gerai. Rd.).  
A. Bernotas.

## Protestas.

Worcester, Mass. Lietuvos  
Sunų ir Lietuvos Dukterų  
draugystės protestuojame  
prieš vietinį kunigą Jakštį,  
kuris per Velykas užsakė  
žmonėms susirinkti į bažny-  
čią, kur žadėjo pasakyti tokį  
pomokslą, kokio dar negir-  
dėjo.

Žmonės lauke tos dienos ir  
to negirdėjo pomokslą. Žmo-  
nių ant paskirto laiko prisi-  
rinko pilna bažnyčia. Bet  
pomokslas buvo vaikškas,  
žmonėms ne patiko ir jie pra-  
dėjo eiti iš bažnyčios. Pa-  
matęs tą, pamokslininkas  
pradėjo šaukti, keikti, ko-  
kus ten pranašus, koki ant  
susirinkimų šaukia žmonės į  
vienybę, kviečia darbuotiesi  
kruvoj. Liepė saugotiesi tų  
pranašų, kadangi jie ešą žmo-  
nes be tikėjimo. Kad ką  
sutverti, girdi, reikia gero ti-  
kėjimo ir godoti kunigus ir  
bažnyčią, o ne kokių ten be-  
dievių.

Argi mūsų draugystės ne-  
turi tiesos šaukti į vienybę?  
Bet mums reikia vienybės su  
mums, su mūsų broliais, o ne  
su bažnyčia, bažnyčia ir ku-  
nigai, pindymais brolių su  
broliais, mums vienybės ne  
sutvers.

Toliau kalbėjo, kad mūsų  
tikėjimą išjuokia ne vien zy-  
dai, protestonai, bet net lie-  
tuviai, pametę tikėjimą, išjuo-  
kianti kunigus (tikėjimas ir  
kunigai ne reiskia tą patį.  
Ir terp kunigų yra gana ne-  
tikinčių, kuriems tikėjimas  
yra tik įnagiu. Rd.); tie nei-  
na prie išpažinties. Tie, gir-  
di, priguli į visokias ne kata-  
liškias be švento vardo  
(vardas dar šventenybės ne  
padaro. Rd.) draugystes.  
Mums, girdi, reikia, kad  
draugystės vienyti su glo-  
ba bažnyčios, po sparnu  
šventųjų, o ne kitokių. Da-  
bar, girdi, yra viena tokia  
draugystė Lietuvos Sunų.  
Ar, girdi, ne stebėtinas daly-  
kas, kad keli bedieviai, iš-  
tvirkėliai vadinais Lietuvos  
Sunumis? Ar tik jie lietuviai?  
Jie, girdi, kunigo neklauso,  
išpažinties neina. Tai ką jie  
verti?

Mums rodosi, kad ne prie-  
dera varyti prie išpažin-  
ties, ne galima žmonių pri-  
vesti klausyti kunigo, duoti  
draugystės vien šventus van-  
dus, kadangi gyvenime juk  
yra ne vien šventieji reika-  
lai. Kunigas sako, kad mu-  
sų draugystė yra bedieviai.  
Katrie yra tie bedieviai  
(mums rodosi, kad laikas jau  
liautiesi tuščių ginčų ir besi-  
koliojimų už dievystę ir be-  
dievystę. Tie tušti ginčai  
nė padidys, nė sumažys die-  
vuotų ir bedievių. Argi jau  
mes nieko svarbesnio surasti  
negalime? Rd.). Kunigai  
vien katalikus laiko už Lie-  
tuvos sunus. Tai kuomgi  
yra protestonai, kuom esame  
mes? Mes mūsų koliojimą  
pripažįstame ne už Lietuvos  
sunų, bet už lietuvišką išga-  
mą. Kur gi gali gauti pa-  
šelpą tie mūsų broliai, kurie  
nepanorėtų spangali klausyti  
išgamų kunigų?

Toliau kunigėlis įkalbinė-  
jo, buk tokios draugystės ne-  
turi jokios vertės. Liepė  
saugotiesi tokių draugysčių  
kaip Lietuvos Sunų. Girdi,  
čia yra ir kelios ištvirkusios  
moterys ir merginos susitvė-  
rusios Lietuvos Dukterų  
Dr-tę. Argi ta draugystė ne-  
gali vadintis kitokių, kokių  
šventu vardu? Kalbėjo to-  
liau, buk koksai ten žmogelis  
jam kalbėjo ir kunigas tą  
patvirtina, jog iš Lietuvos  
Sunų pasidarys šunės, o iš  
Lietuvos Dukterų kalės (Jeigu  
teip, tai užgauti gerian-  
padarytų, vietoj protest-  
laikraščiuose, kad kreiptusi į  
sudą. Protestas ne uždarys  
burnos niekintojams, o sudas  
gali tą padaryti. Laikra-  
ščiai ne gali ir vietos per daug  
pašvesti nesutikimams viet-  
nių draugysčių su kunigais,  
ypač jeigu nesutikimai ne už  
svarbius viešus reikalus.  
Rd.), kadangi, girdi, nušę  
ant mitingų vyrai ir mergi-  
nos baurius atlieka dar-  
bus.

Čia jau Jakštys neteisybę  
skelbia ir dągi bažnyčioje.  
Mes mitingų ne laikome sy-  
kiu, moterys ne ateina ant  
Sunų mitingų, o vyrai ne  
ateina ant Dukterų mitingų  
(Jeigu ir ateitų, blogo dar  
ne butų. Svetimtaučių drau-  
gysčių susirinkimuose buva  
moterys ir vyrai, o iš to dar  
dangų skylė ne pasidaro.  
Rd.), tai kaip galima tuos  
biaurius darbus atlikti? Apie  
mūsų niekintoją vienok ga-  
lėtume šitą pasakyti. Jeigu  
mes ir tylėtume, tai apie bu-  
davičius merginų kalba vis  
čia gyvenanti lietuviai ir tai  
dagi šventoje vietoje, bažny-  
čioje ir tą darė ne koki bedie-  
viai. Ką gi ant to gali atsa-  
kyti kun. Jakštys? (Apie  
panakius dalykus mūsų re-  
dakcija gavo korespondenci-  
jas ir nuo tulų kunigų.  
Vienos korespondencijos pa-  
sislėpusio kunigo mes turime  
net tyčią nuimtą rankraščio  
klykę. Gal reikės kada su-  
naudoti. Rd.). Na, argi  
mūsų niekintojui ne atsėjo  
eiti į sudą ant provos su mer-  
gina? Kas negražius darbus  
dirbo, mes norėtume žinoti:  
Lietuvos Sunų, Lietuvos  
Dukterų sanarės, ar šventos  
ypatos? Mes tikėjome, kad  
bažnyčia yra namai Dievo,  
namai maldos, o ne vieta gla-  
monėjimų gražiosios lyties,  
ne vieta darymo juokų!

Mes ne tikime, kad ganta  
gali permainyti žmogų į sunį  
(o vienok mokslas mokina,  
kad žmogus išsivystė iš žemės  
nių gyvūnų, ar kad šunės  
atsirado pirmą negu žmogus.  
Tą galima rasti ir šventraš-  
tyje, kur pasakytą, kad Die-  
vas žmogų sutvėrė tasyk, ka-  
da buvo jau visi kiti gyva-  
nai. Rd.).

Mūsų organizacijos neturi  
tiesos verstis sanarius atlikti



įspazinti, arba kitokias tikėjimiskias pareigas, kadangi tikėjimas yra žmogaus sąžinės reikalas, o į sąžinę žmogaus nieks neturi tiesos kišti savo nagų tep. jau, kaip ir į seimynų ryšius.

Mes reikalaujame, kad kunigas Jaktis atšauktų apšmeižimus, kokius ant mus metė; reikalaujame, kad atšauktų koliojimus šunims ir kalėms mūsų draugysčių sadarū (geriau to per sadarū, o ne per laikraščius reikalauj. Rd.). Mes nežinome, ko kunigas nuo mus nori, ir už ką mus keikia ir niekina? Reikalaujame, kad mus išrodytų mūsų klaidas (be klaidų nėra nė vieno žmogaus. Rd.). Kad klaidas pažinti, reikia ateiti ant mitingų, jas reikia mums tuojau parodyti, o ne bažnyčioj niekinti, apšmeižinti. Tas yra blaiviu darbu!

Šalyn išgamos! Lai gyvuoją Lietuvos Sunų ir Lietuvos Dukterų Dr. tės! Lai gyvuoją vienybė ir meilė tarp mūsų brolių ir seserų. Vienykimės visi!

Vardu Lietuvos Sunų D-tės — Pauliukonis,  
Vardu Lietuvos Dukterų draugystės — O. Rauliniūtė.

#### Atitaisyms klaidos.

17 numeryj „Lietuvos“ patalpo po pagarsinimais apie susirinkimus parašas „Už L. S. P. A. atstovą A. Petraitis“. Kaip aplykybės, prie katrų tas atsitiko ir forma minėto parašo, duoda mislyt, kad Petraitis turėjo but autorio tokio parašo. Iš tikro yra čia klaida: jis nepasirašė už L. S. P. A. atstovą: čia turi but už vietinio komiteto atstovą.

#### XXI Seimas Susivienijimo Liet. Am.

Kaip jau buvo apskelbta Centrališko Komiteto „Atskaitos nr. 16 apie busiantį XXI seimą S. L. A., tai šiuo mi mes, rengėjai seimė, pranešame S. L. A. sanariams ir visuomenei, kad seimui svetainė yra SOUTH SIDE TURNER HALL, po nr. 3143—3147 So. State street, nusamdyta sioms dienoms: 28, 29, 30 ir 31 gegužio. Viešbutis delegatams apsisotiti yra COLUMBIA HOTEL, kertė 31st ir So. State str.

Atvaziavę ant bent kokios stoties delegatai, klauskite State street tramvajaus (karo) į South, kuris atvežti iki 31 gatvės, kur yra viešbutis, ten pat netoli ir minėta seimo svetainė.

Geistina, kad delegatai pributų į Chicago nedėlio, 27 d. gegužio prieš pietus, nes po pietų tą dieną, apie trečią valandą, turėsime iškilmingą apvaikšiojimą; vietinės visos lietuviškos draugystės bei S. L. A. kuopos maršuos nuo Morgan iki State str. ir į minėtą salę, kur bus prakalbos, dainos, deklamacijos, muzika ir tt. Todėl delegatai rytinių valstijų malonėkite tuojau pranešti apie save ir pasisveikite su kalboms, kad mes su spėtuome patalpinti į programą apvaikšiojimą.

Klausiant kokių artiesnių informacijų, kreipkitės ant žemias pasirašiusio adreso, o siunčiant linkėjimus ar telegramas, adresuokite ant virs minėtos salės.

M. J. Damijonaitis,  
3108 So. Halsted st.  
Chicago, Ill.

**Draugai, „Aušriečiai“.**  
Malonėkite atsilankyti ant mėnesinio „Aušros“ draugystės susirinkimo, pn. 869—33rd Place, 13 d. gegužio, 1906 m. 3 val. po pietų. Neuzmirškite atstovėti ir savo draugus, kurie dar negirdėjo apie mierišios šios institucijos, tai ant šio susirinkimo išgirs, ir be abejonės kiekvienas panorės susilpti savo brolius moksleivius. Komitetas.

## ŽVĖRYS IR ŽMOGUS.

Pagal Schmel'į.

eina į smegenis dar kiti dratai nuo visokių kuno dalių, jiems suteikianti žinias iš lauko. Nervų tų yra dvi veislės: krutanti nervai nervoja po kūną prisakyms iš smegenų, jausliniai gi nervai suteikia smegenims visokius jausmus iš lauko, praneša žinias apie atsitikimus atskiruose organuose.

Galvos smegenys susideda iš minkštos masos; kaip jau sakėme, kaukolio sienos saugoja juos nuo visokių užgavimų. Nuo atšalimo ir šilimo smegenis dar saugoja galvos plaukai ir oras esantis tarp plaukų. Nuo galvos smegenų eina nervai į jausmų organus ir galvos raumėnis. Didesnę dalį galvos vidurių užima didieji smegenys, užpakalinę galvos dalį yra mažieji smegenys arba teip vadinami smegenėliai. Pailgieji smegenys jungia galvos smegenis su nugaraulio smegenimis.

Nugarkaulio smegenys turi ilgo virbalio pavidalą ir susideda iš smegeninės masos. Kaip jau paminėjome, jie pripildo nugarkaulio kanalą. Nuo nugarkaulinių smegenų, lygiuose tarpuose, eina po porą nervų. Nervai tie, kaip medžio šakos, išsiskeroja po visą kūną ir tokiu būdu jungia nugarkaulio smegenis, o tuo pačiu ir galvos smegenis, kadangi, kaip sakėme, vieni su kitais sujungti pailgiaisiais smegenimis, — su visoms kūno dalims.

Kartas nuo karto, galvos, nugarkaulio smegenys, teipgi nervai, apilsta, nesidarbuoja. Tąsų žmogus miega, smegenys ir nervai ilsisi. Jeigu žmogus neišmiega, ypač vaikystės amžy, jeigu per istisą dieną be pailsėjimo istempia savo nervus periškiu darbu, arba jeigu per daug erzina nervus vartodamas be miero apsvaiginančius gėryms ir kitokioms medegoms, kaip tai: degtinė, vynu, alum, teipgi druta kava, arbata, tabaku — nervai apsilpsta ir nesidarbuoja kaip reikia, o kad nervai yra labai svarbūs, tai tas gimdo sunkias ligas. Ypač vaikams svaiginanti gėrymai, tabakas, druta kava, yra nuodais, todėl nereikia vaikams duoti nė gėrymų, nė tabako rudyti.

## SKYRIUS I.

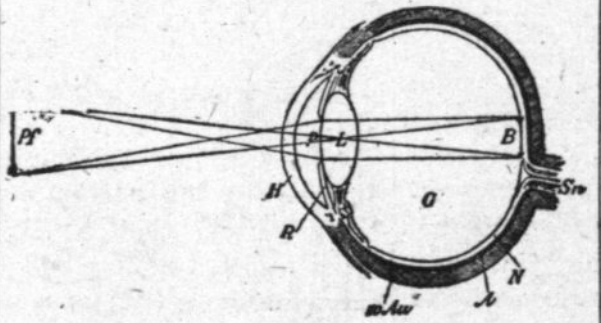
### Jausmų organai.

#### DALIS I.

##### Akys — matymo organai.

Akys telpa kauklinę kaukolio lomoj, teip vadinamoj akių lomoj. Apaugę plaukais antakiai neduoda edandiam prakaitui nuo kaktos prisigriebti į akį, nuvaro jį į šalis. Jeigu akims gresia pavojus nuo didelės šviesos, arba nuo ko kito, akis tuojau užsidaro voku. Blakstienai teipgi saugoja akis: prie mažiausio dasytėjimo prie jausnių blakstienų, akis saugojanti vokai užsidaro. Apart to, blakstienai saugoja akį nuo dulkių. Besitrynimą akies į vokus naikina ašaros, kurios yra kaip tepalu akims. Ašaros išsina iš ašarinių grumulų esančių viršutinėj dalyj akies lomos.

Vokai kartas nuo karto daro krutėjimus, tą vadina mirkčiojimu. Prie to ašaros išsiskirsto ant viso akies obuolio, apmazgoja jį, nuplauja dulkes. Tas yra reikalingas, be tokiu nuplovimo akis negaištų aiškiai matyt. Juk mes kartas nuo karto nušluostome dulkes ir nuo akinų stiklų, jeigu jie apdulka, arba jeigu juos aptraukia rasa, kitaip per stiklą negalime gerai matyti. Išplovusios akis, ašaros įeina į vidurinę akies kerelį, iš čia mažais kanalėliais pereina į nosį. Tai gi dabar gal kiekvienas suprast priežastį, kodėl, verkiant žmogui, kada į akį patenka daugiau ašarų ir nosį reikia tankina valyti. Vokų kraštai istepti ypatinga taukine medega, kuri neduoda ašaros išeiti laukan per vokų kraštus. Tik verkiant žmogui, kada



Žmogaus akis.  
W Au — baltymo plėvė. H — raginė plėvė. A — juodoji plėvė. R — spalvuota plėvė. P — vyzdis. Su — matymo nervas. N — tinklinė plėvė. L — kristalėlis. G — stiklų panašus kūnelis. Pf — nuo čia ant tinklinės plėvės atsimažia sumažinti atbuli daiktai.

į akį prisirenka per daug ašarų, jos per vokų kraštus išsina laukan ir bėga per veidus.

Sienelės akies obuolio susideda iš trijų plėvūčių, gulinčių viena ant kitos. Viršutinė plėvutė — baltos parvos, vadinama baltymu arba sklerotika (W Au — ant pridėto paveikslėlio), tveria akies baltymą, taigi matomą iš lauko baltą akies dalį, ji saugoja akį. Prysakinė baltymo plėvės dalis permatoma kaip stiklas. Ta permatomoji baltymo plėvės dalis labiau išpusta negu kitos jos dalys, panaši laikrodėlio stiklui (H), todėl ji truputį atsikiša, pasikelia nuo baltymo. Permatomoji baltymo dalis vadinasi ragine plėve. Raginė plėvė daug tvirtesnė už baltąją ir ji geriau gali pasipriešinti visokiems užgavimams.

Sekanti, taigi antroji akies plėvė, esanti už baltosios, turi daugybę kraujinių gyslučių, ji juodos parvos, todėl ir vadinama juodoja plėve, ji perima patekusius šviesos

spindulius. Vietoj, kur baltymo plėvė pereina į raginę, juodoji plėvė atstoja nuo baltosios ir eina stačiai kaip sudanga per akies obuolį. Toji stačioji dalis juodosios plėvės buvo pas žmonis visokių parvų: juodos, pilnos, mėlynos, ją vadina spalvuota plėvute (R). Viduryj spalvuotosios plėvės yra apvali skylutė vadinama, vyzdiu, per jį eina į akį šviesos spinduliai. Skylutė ta mums rodo si juoda todėl, kad per ją matyt akies dugnas, išklotas juoda plėve. Galima patęmyti, kad didelę šviesą vyzdis susitraukia, o mažą išsiskiečia. Todėl tai jis leidžia lygiai tiek šviesos, kiek matymui reikia: per susitraukusią šviesos, jeina mažiau, bet kad akis susitraukia tik tasyk, kada šviesa didelė, tai ir tasyk jos į akį prisigriebia lygiai tiek, kiek reikia. Jeigu šviesos yra mažai, tai vyzdis išsiskiečia, tasyk į akį patenka šviesos daugiau, taigi teipgi tiek, kiek reikia.

Nuo užpakalinės pusės prie akies obuolio eina matymo nervas (Su). Matymo nervas pereina per baltąją ir juodoją akies plėvę, išsiskeroja ant vidurinio plėvės paviršiaus ir tveria teip vadinamą tinklę (N).

Tuojaus už spalvuotos plėvės yra permatomas, abipusiai išpustas branduolys. Jį vadina kristaline akių medega (L). Tarp spalvuotos ir raginės plėvės pripildo panašus į vandenį skystimas, o tarp spalvuotos plėvės ir užpakalinės akies sienos — medega vadinama stikline (G).

Vandeninis skystimas ir stiklinė medega visai permatomos, todėl per jas lengvai pereina šviesos spinduliai.

Tokiū būdu akis teip sudėta kaip fotografiskasis aparatas, arba, geriau sakant, išradėjai fotografiskio aparato jį dirbo ant tų pačių pamatų, ant kokių sutverta žmogaus akis. Fotografiskame aparate šviesos spinduliai, perlužę ant dvigubai išpusto objektyvo stiklo, ant fotografiskos lentutės atmuša sumažintą atbulą paveikslą visokių fotografuojamų daiktų. Teipjau ir žmogaus akyje ant kristalinės medegos, teipgi dvigubai išpustos, atbulai atsimažia sumažinti pavidalai visokių daiktų. Jeigu tasai pavidalas puola ant akies tinklelio, tai pavidalas tas jį suerzina. Suerzinimą matymo nervas perduoda smegenims ir tasyk, su smegenų pagalba, jau mes suprantame tą daiktą, kokį mato akis, taigi matome. Jeigu nervas apmiršta, nors akis buvo sveika, žmogus nemato, kadangi akies matomi daiktai smegenyse negimdo supratimo matomo daikto. Besilinsit akims, ant tinklelio puola vien paveikslai toliau esančių daiktų. Pavidalai gi arti esančių daiktų, jeigu šviesa galėtų prisigriebti, pulų užpakalįj tinklę ir todėl mes negalėtume matyti arti stovinčių daiktų. Bet teip neatitinka todėl, kad žiurint mums į arti esančius daiktus, akies kristalėlis labiau išsipučia: todėl ir šviesos spinduliai labiau užsilažia ir daiktų pavidalai patenka ant tinklelio. Taigi akis prisitaiko prie aplinkinių, prie matymo toli ir arti esančių daiktų.

Sestant žmogui, akies kristalėlis žudo galė labiau išsipusti ir pertai netinka matymui arti esančių daiktų: žmogus stojasi tolimai. Jeigu tokiu tolimaiui reikia žiurėti arti esančius daiktus, jis užsideda akinus su dvejojai išpustais stiklais; toki stiklai labiau užsilažia patenkiančius į akį šviesos spindulius ir tasyk daiktų pavidalai patenka į akies tinklę.

Jeigu gi žmogus priverstas žiurėti tolimai į arti esančius daiktus, paveikslas, daug skaitydamas ar rašydamas, tai akis pripranta žiurėti į arti esančius daiktus, akies kristalėlis paskui neįstengia labiau išsilyginti. Tasyk žmogus pastoja trumpamačiu. Paveikslai toliau esančių daiktų puola prieš akies tinklę. Toki žmonės, kad matyti toliau esančius daiktus, turi vartoti dvejojai įgaubtus stiklus. Dvejojai įgaubti stiklai išskaido šviesos spindulius, pertai ir paveikslai toliau esančių daiktų patenka į akies tinklę. Akiniai tik tasyk bus tinkami, jeigu su jų pagalba daiktų pavidalai puola lygiai ant akies tinklelio. Negerai pririnkti akiniai labai vodingi akims, todėl parinkimą jų reikia pavesti geram akių daktarui.

Isto, ką kalbėjome apie akies sudėjimą, išpuola, kad saugojimui akių reikia: sergėti akis nuo spandimo, sudavimo, teipgi nuo dūmų, dulkių ir karščio. Reikia saugotiesi nuo perėjimo iš tamsos į šviesą. Nereikia dirbti, taigi skaityti, rašyti, išsiuvinėti ir tt. prie per daug didelės, kaip ir prie per mažos šviesos; taigi nereikia, paveikslas, skaityti, jeigu skaitoma knyga per daug apšviesta saulės spinduliu, arba vakare, prietamsoj, kada šviesos yra per mažai, teipgi vakare prie tamsiai degančio žiburo. Skaitant, reikia laikyti knygą apie 10 colių nuo akies, kadangi žiurint iš arti, akis prie tokio žiurėjimo pripranta ir žmogus stojasi trumpamačiu. Nereikia per daug alinti akių, bet ir prie darbo reikia joms duoti karts nuo karto atsiliepti. Suskandėjus akims, reikia tuojau kreiptiesi prie akių daktaro.

#### DALIS II.

##### Ausis — girdėjimo organas.

Kiekvieną balsą gimdo oro drebinimas; kur oro nėra, negal būtų nė balso, nors kas kaip baldotume. Nuo drebinimo, oro dalelės pradeda linguoti ir ore darosi balsinės vilnys. Balsinės vilnys, prisigriebusios į ausį, ausinių grybelių (M) buva atmuštos per ausies skylę į girdėjimo kanalą (G). Vidurinis galas girdėjimo kanalo užtrauktas kaip bugnas plona plėve — būgninė plėvė vadinama. Balsinės vilnys, pasidarjusios ore, muša į būgninę plėvę ir verčia ją drebtį. Maži gumbeliai esanti odoj ausinio kanalo leidžia tamsiai geltos skystimą. Tasai sky-

stimas ištepa būgninę plėvę. Todėl tai ta plėvė visada minkšta ir lanki. Apart to, tasai ausinis skystimas sulaiko dulkes patekusias į ausinį kanalą.

Už būgninės plėvės yra vidurinė ausis arba būgninė loma — nedidelė loma pripildyta oro (P). Nuo lauko ji atidalyta būgninė plėve, o iš vidurio vidurinėms ausims. Iš būgninės lomos traukiasi kanalėlis vadinamas Eustachiaus kanalu (cu R) į gerkle. Tuom kanalu būgninė loma jungiasi su lauko oru. Todėl oro spaudimas iš abiejų būgninės plėvės pusių visada vienoks. Jeigu gi oro spaudimas iš abiejų pusių nebūtų vieno, tai ausies būgninė plėvė išsipustytų tai į vidurį, tai į lauko pusę, negalėtų priderinti drebtį nuo oro sudrebėjimo, o pertai negalėtų gerai girdėti.

Terp būgninės plėvės ir vidurinės ausies, skersai būgninės lomos, yra tiltukas iš trijų mažų girdėjimo kaulėlių. Kaip tik oro vilnys pradeda krutinti būgnelio plėvę, drauge su ja kruta ir minėti girdėjimo kaulėliai. Galas trečiojo kaulėlio remiasi į plonutę plėvutę, įsodintą į kaulinę sieną vidurinės ausies. Tokiu būdu drebinimas balsinių arba girdėjimo kaulėlių persiduoda vidurinėms ausims.



Žmogaus ausis.  
M — ausies grybelis. G — girdėjimo kanalas. T — būgninė plėvutė. P — būgninė loma. cu R — Eustachiaus triubė. GK — girdėjimo kanalėlis. V Sch ir h K — vidurinė ausis arba labirintas.

Vidurinė ausis arba labirintas (V Sch ir h K) yra tai uždarytas iš visų pusių gurbelis pripildytas skystimo vadinamo girdėjimo skystimu. Labirinte išsiskvoja girdėjimo nervas, pasidalinęs į daugelį smulkiųch valakėlių. Kaip tik plėvutė, į kurią remiasi trečiasis girdėjimo kaulėlis, pradeda krutėti, krutina teipgi girdėjimo skystimą, o drebinimas to skystimo erzina girdėjimo nervą, o nervas gabena smegenims ir tokiu būdu mes girdime visokius balsus, kalbą, giesmę ir tt.

Vidurinė ir vidutinė ausis — labai jauslūs organai. Todėl reikia saugotiesi sudavimų į galvą, kadangi tas gali užgauti ir pagadyti ausį. Sukietėjus ausų skystimą galima prašalinti įširsiant į ausį šiltą vandenį. Užgimus ausį ligai, reikia saugotiesi visokių išgiriųjų vaistų, bet reikia kreiptiesi prie daktaro.

#### DALIS III.

##### Nosis — uostymo organas.

I viršutinę dalį šnervių eina uostymo nervas, kuris ten išsiskeroja į daugybę smulkių siulelių. Galai tų siulelių išrodo kaip mažičiai virbalėliai, pereina per drėgną plėvę, kuria išklotos šnervės ir įeina į šnervių vidurius. Galus uostymo nervų suerzina tik kvėpiančios gaminės medegos. Bet ir tos medegos veikia, taigi erzina uostymo nervą vien tasyk, jeigu šnervių sienos drėgnos. Todėl tai šnervių sienos išklotos drėgna plėve. Visokius suerzinimus uostymo nervas perduoda smegenims ir tokiu būdu mes jaučiame visokius kvapus.

#### DALIS IV.

##### Liežuvis — organas ragavimo.

Norėdami žinoti skonį kokios nors medegos, mes imame ją į burną, dedame ant liežuvi. Organas ragavimo arba skonio sukoncentruotas mūsų liežuvyje ir susideda iš daugybės grumelėlių, kuriuose baigiasi siuleliai ragavimo nervo. Tuos galus nervo siulelių suerzina skystos arba ir kitokios medegos tirpstančios sėlės arba kitokiose skystimuose. Suerzinimai ragavimo nervo persiduoda smegenims ir mes tą jaučiame kaip visiems žinomą skonį.

#### DALIS V.

##### Oda — dasilytėjimo organas.

Odoj, terp kitko, yra dasilytėjimo organai. Su pagalba dasilytėjimo organų mes jaučiame ypatybę ir pavidalą visokių daiktų, teipgi temperatūrą ir spaudimą gimdomą svarumo kokio nors daikto.

Organais tų visokeriopų pajautimų yra arba besibaigianti odoj siuleliai jautimo nervo, arba visokeriopai sutaisyti kūneliai, į kokius įeina tie nervų siuleliai. Svarbiausi iš tokių kūnelių yra teip vadinami dasilytėjimo kūneliai.

## SKYRIUS II.

### Kvėpavimas.

#### DALIS I.

##### Kam reikalingas kvėpavimas?

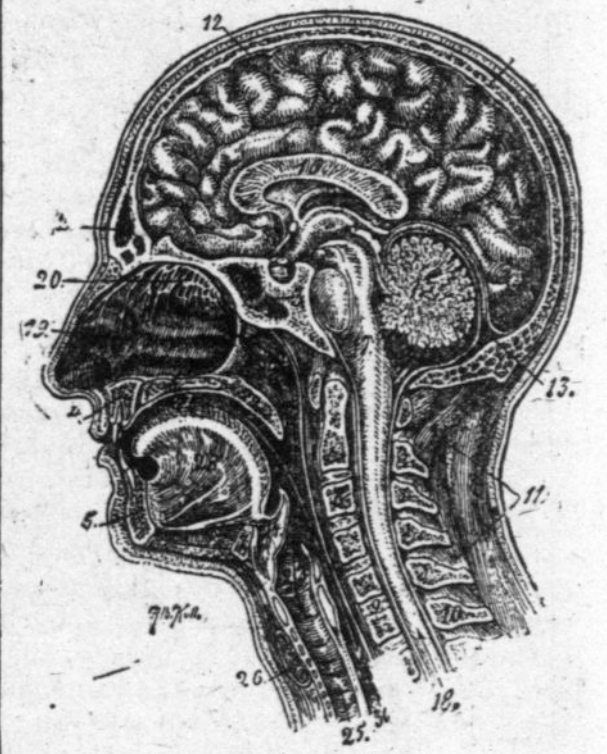
Jeigu žmogų arba kokį žvėrį, paukštį, ar kitokį gyvūną per ilgą laiką palikti be oro, tai jie užtrokšta. Bet teip žvėris, kaip ir žmogus nevis tiek, kokiu oru jie kvėpuoja. Ore, kuriame nebūna oxygeno, jie

teipgi užtrokšt. Ištyrę išpustą žmonių ir žvėrių orą, mes galime peristikrinti, kad dalis oxygeno jame prapuolė, jo vietą užima kitoks gazas — angliarūgštis. Todėl tai žmogus turi stengtiesi kvėpuoti tokiu oru, kuriame yra daug oxygeno. Tokį orą galima rasti ypač laukuose, giriose, taigi ten, kur yra daug augmenų. Taigi sveikiausias, atsakančiausias kvėpavimui oras yra laukuose, bet ne miestuose, ne nevedinamuose kambariuose. Miestuose, ypač gi nevedinamuose kambariuose oras visada sugedęs. Todėl kambarius reikia tankiai vėdinti, tankiai atidarinėti langus. Žmogus, kvėpuodamas, sunaudoja, kaip sakėme, oxygeną, o išpučia vadinamą angliarūgštį, todėl ypač pagedės oras uždarytose vietose, kur susirenka daug žmonių.

#### DALIS II.

##### Sutaisymas kvėpavimo organų. Nosis.

Oras, kuriu mes kvėpuojame, įeina į mūsų kūną per nosį, per šnerves ir iš jų patenka į gerkle. Taigi pirma, negu jis patenka į plaučius, pereina per uostymo organus. Tas yra svarbiu, nes didesnę dalį vodingų medegų suseka jau uostymo organai ir, teip sakant, persergsti mus, kad įtraukiamas į jauslius plaučius oras yra nesveiku. Šnervių sienos išklotos drėgna plėve. Todėl įtrauktas į šnerves oras, pirma negu patenka į plaučius, turi pereiti per drėgną ir apšildytą ruimą. Taigi oras sušyla ir stoja į drėgną. Apart to, didesnę dalis buvusių ore dulkių pasilieka ant drėgnų šnervių sienų. Plaučiai labai lepus, jie nepakenčia nė dulkių, nė šalčio. Todėl visada reikia kvėpuoti per nosį, o ne per burną.



Perplauta galva ir kaklas.  
I. Dalis skeleto: 1-3 — kaukolio kaulai. 4 — viršutinės žand. 5 — apatinės žand. 6 — gomurio kaulai. 8-10 — dalytys nugarkaulio. II. Galvos ir nugarkaulio smegenys: 12 — smegeninė plėvė tverianti susistulpavimą (13), atidalinanti didžiulius smegenis (14), nuo mažųjų (15). 19 — nosis. 20 — uostymo nervas. 21 — rijimo kanalas. 22 — kanalas einantis iš rijimo kanalo į ausies kanalą arba teip vadinamą Eustachiaus triubelę. 23 — gerkle. 24 — gerklinė kremzlė. 25 — kvėpavimo gerkle. 27 — nasrai. 28 — liežuvis. 29 — minkštasis gomurys. 30 — stemplė. Juodoji vilytė rodo kelią, kuriuom eina įkvėptas oras, baltoji gi rodo kelią, kuriuom eina rijamas maistas.

#### DALIS III.

##### Kvėpavimo gerkle.

Iš nasrų oras eina į plaučius ilgu kanalu, vadinamu kvėpavimo gerkle.

Viršutinė dalis kvėpavimo gerkles išsiskėtusi, ji yra balso organu. Pamatas tos balsinės gerkles susideda iš kremzlinių lentučių. Viduryj balsinė gerkle iškloti drėgna plėve. Tą plėvę įeina į balsinę gerkle dvim susistulpavimais — balsiniai mazgai. Išpučiamas iš plaučių oras, pereidamas per balsinius mazgus, jų galus krutina. Tas gimdo skambėjimą, balsą, kalbą ir giesmės tonus.

Kvėpavimo gerkle yra prieš stemplę. Todėl, rijant maistą, sukrumtytas maistas turi pereiti viršų gerkles skyles. Kad maistas, rijant, nepatektų į gerkle, jį užsidaro ypatinga uždanga — gerklinės kremzlės.

#### DALIS IV.

##### Plaučiai.

Kvėpavimo gerkle apatiniam gale dalinasi į dvi atžali — į dvi bronchi; kiekviena iš tų bronchų dalinasi į mažesnes. Tokiu būdu bronchai dalinasi, kaip medžio šakos, į vis plonesnes ir plonesnes daleles.

Kvėpavimo gerkle, bronchai ir visos jų atžalos, teipgi gerkle išklotos drėgna plėve. Nuolatai atidalinamas nuo drėgnosios plėvės drėgnumas ir ant jo pasilikusios dulks galėtų suvisu užkimšti kvėpavimo kanalą, bet tas neatitinka, kadangi tas drėgnumas, kaip po skrepliai, buva prie kosėjimo išmestas laukan.

Labiausias bronchų atžalos (L) pasibagia lankioms plaučių puselėms (B), kurios tveria didesnę dalį abiejų plaučių dalių, esančių krutinės lomoj.

Kiekviena plautinė puselė apsupta, kaip tinklu, siuleliais išsėsiuojančių kraują indelių (plaukinių indelių). Tais indeliais į plaučių puselės nuolatai teka kraujas iš širdies, kuriame yra daug oxygeno. Taigi plonutės sienos puselės padalina du gazu: vienoje puselės pusėj yra oxygenas, paimtas iš oro įėjusio į plaučius kvėpuojant, o kitoj pusėj, kraujiniuose induose, yra angliarūgštis. Abudu gazai pereina per plonutes puselių sienas: angliarūgštis pereina iš kraujo į pu-

(Toliau bus)



# MAXIM GORKIJ PASAKOJIMAI.

IŠ RUSŲ KALBOS VERTE

A. L. IS.

Išsiūros... sudėjimo! O moteris — ji labai paisy ant žmogaus išsiūros. Jai — kad lietuvių būtų kaip priguli... kad viskas — kaip reikia! Ir prie to ji labai daboja spėk... Ranka kad būtų — ot!

Kareivis ištraukė iš kišenės savo dešinę, iki alkūnės paraišytą, pliką ranką ir parodė ją mums... Ranka buvo balta, tvirta, apžėlus žvilgančiais geltonais gyvplaukiais.

— Koją, krutinę — visame reikalingas tvirtumas... Beto da — kad žmogus būtų apsirengęs kaip priguli... kaip to reikalauja patys dalykų gražumas... — Ot ve mane — bobos myli. Aš jų nevadinau pas save, nevilioju, — pačios, po penkias ant syk, ant kaklo kariai... —

Jis atsisėdė ant miltų maišo ir ilgai pasakojo apie tai, kaip jį bobos myli ir kaip jis vienu apsieina su jomis. Po to jis išėjo, ir kada paskui jį užsėdėjo girgždamos durys, mes ilgai tylėjome, mąstydami apie jį ir jo pasakojimus. Pagalios su sykiu visi sušneko, ir tuojau pasirodė, kad kareivis mums visiems itin patiko. Tikrai šaunus ir nepuikūs vaikinai — atėjo, pasėdėjo, pasišneko... Pas mus niekas nesilankydavo, niekas teip draugiskai su mumis da nesuokavo.

Ir kalbėjome mes vis apie jį ir apie jo busimus pasiekimus su aukso siuvėjomis, kurios, susitikdamos lauke su mumis, arba ištolo apeidavo mus, šnairuodamos ir lupas kramtydamos, arba stačiai eidavo ant mūsų, tarsi mūsų visai nebūtų buvę joms ant kelio... O mes visada tik gerėdavomės jomis ir ant kiemo, ir kada jos praeidavo pro mūsų langus — žiema pasirėdę dailiomis skrandutėmis ir ypatingomis kepuraitėmis, o vasara — kvietkomis papuošose skrybėlėse ir visokių spalvų lietsargeliais rankose. Užtat tarp savęs mes kalbėdavomės apie tas merginas teip, jog jeigu jos būtų mūsų žodžius nugirdę, tai būtų iš gėdos ir apmaudų pasitę... —

— Tik kad jis kaip nors ir Tanės... nesuviliotų! — staiga susirūpinęs tarė kepejas.

Tie žodžiai trenkė mums kaip perkūnas, ir mes visi nutilome. Istikro, buvome visai užmirę apie Tanę: tas kareivis, savo gražiu, tvirtu sudėjimu, tartum būtų jį nuo mūsų atidalijęs. Paskui prasidėjo karšti ginčai: vieni sakė, kad Tanė nesileis savęs suvadžioti, kiti tvirtino, kad ji prieš kareivį neatstovės, treti, galiausiai, sprendė, kad jeigu kareivis per daug pradės lysti prie Tanės, — palamdyti jam šonkaulius... Ant galo pagalios nutarė visi pridaboti ir kareivį, ir Tanę, ir prie to persirgęti mergaitę, kad ji jį jo pasisaugotų... Tuo pasibaigė ginčai.

Praslinko mėnėsio laiko. Kareivis kepe pyragus, gužinėjo su aukso siuvėjomis, tankiai uždėdavo pas mus ir dirbtuvę, bet apie savo pergalę ant merginų nepasakojo, o vis tik usus suko ir saldžiai laižėsi.

Tanė kas rytą ateidavo pas mus „baronkelių“ ir, kaip visada, buvo linksmas, meili, švelni su mumis. Mes bandėme užvesti su ja kalbą apie kareivį, — jį išvadino jį „išverstakūnų versnį“ ir kitokiais juokingais pravardžiais, ir tas mus nuramino. Didžiavomės savo mergėse, matydami, kaip kitos aukso siuvėjos limpa prie kareivio. Atsinešimas jos kareivio link kaip-tai augstino mus, ir mes, sekdami jos pavyksą, patys pradėjome mažiau apie jį paisyti, beveik niekinti. O ją, Tanę, da labiau pamylėjome, da linksmiau ir lypsniu pasitikdavome ją kas rytą.

Bet syki atėjo pas mus kareivis truputį įbėgęs, atsisėdė ir pradėjo juoktis, o kada įbėgė, ko jis juokiasi, — atskakė:

— Dvi mergos susipešė dėl manęs... Lids su Gruse... Kaip įdėvi susidrauskė... cha, cha, cha! Viena kitą nusistvėrė už plaukų, priemenėje, ir į žemę, apsižergė ją... cha-cha-cha! Snukius susidrauskė, susikruvinę... Komedių! Ir kodėl tos bobos negal mušti, kaip reikia? Kodėl jos tuojau draskosi?... a?

Jis sėdėjo ant suolo, toks sveikas, švarus, linksmas, sėdėjo ir vis juokėsi. Mes tylėjome. Šiuo sykiu, nežinia kodėl tai, mes jo nepamėgome.

— Ne, istikro, jau kan man pas tas bobas sekasi, tai nežinau... a? Dievai! Mirkite! — yra! Pa-aralail!...

Jo baltos, žvilgančios gyvplaukiais apžėlusios, rankos pakilo augstyn ir smagiai vėl nusileido ant kelių, garsiai pliaukšterėdamos. Jis žiūrėjo į mus tikiomis priimniai nustebintomis akimis, tartum ir patys negalėjo suprasti, butent kodėl jis toks laimingas prietikiuose su moterimis. Jojo storas, raudonas snukis švietėsi pasigandijimu ir laimingu, ir jis be paliovos vis skaniai laižėsi.

Mūsų kepejas stipriai ir piktai suurkštė lize į kakalio padą ir su pasityčiojimu tarė:

— Mazoms eglutėms paversti didelių spėkų nereikia, bet tu paversk pušį... —

— Tai yra, vadinasi, tu tą man sakai? — paklausė kareivis.

— Ne kitam... —

— Ką gi tokio? —

— Nieko... teip sau! —

— Ne, palauk! Kame dalykas? Kokias pušis?

Mūsų kepejas vienok nieko neatsakė ir greitai ruošėsi su lize apie kakalį: šaudė į jį virintas baronkas, traukė iškeptas ir su dideliu baidėjimu žarstė jas ant grindų, kur vakarai varstė jau jas į virtynes. Jis tartum buvo užmiręs ir apie kareivį, ir apie neužbaigtą su juo kalbą. Bet kareivis pradėjo vis labiau nerimauti. Jis pasikėlė nuo suolo ir artinosi prie kakalio, nepaisėdamas, kad gali gauti smaktai dirbančios lizės kotu į krutinę.

— Ne, pasakyk gi, kas tokia? Tu mane užgavai... Aš? Ne, sakau tau, prieš mane neatsilaikys nė viena, — ne-ne! O tu man nori tokius niekus pasakoti, užgauti mane... —

Jis, rodos, istikro jautėsi labai užgautas. Turi but jis neturėjo už ką kitą save godotis, apat už savo mokinijimą suvadžioti moteris. Galbut apat šito gabumo pas jį nieko kito gyvo ir nebuvo, ir tik tas leido jam jaustis gyvu žmogumi.

Yra juk žmonių, kuriems visųbrangiausia ir geriausia gyvenime esti kokias nors jų dušios ar kuno liga. Jie nešiojasi su ja visą savo amžių ir tik ją gyvena; nuo jos kentėdami, jie save jį maitina; jie guodžiasi ant jos kitiems, ir tuo atkreipia ant savęs savo artymo atidą; tuo įgyja sau žmonių sąjaušą. Apart to — pas juos nieko daugiau nesiranda. Atimkite nuo jų tą ligą, išgydykite juos, ir jie bus nelaimingi, kada gi neteks vienintelio pragumo, palaikaučio jų gyvenimą, — jie taisyk tušti pasilik. Kartais žmogaus gyvenimas esti teip nuskurdęs, kad jis priverčia branginti savo ydą ir tąją gyventi. Galima tiesiog sakyti, kad tankiai žmonės serga kokias nors ydas iš nuobodumo.

Kareivis, jausdamasis užgautu, lindo prie kepejo ir rėkė:

— Ne, tu man pasakyk — kas?

— Pasakyti! — staiga atsuko į jį kepejas.

— Nagi?

— Pažysti Tanę?

— Na?

— Taigi! Pabandyk!...

— Aš?

— Tu?

— E! Tai man tik — tftu!

— Pažiūrėsim!

— Pamatyti! Cha-cha!

— Ji tave... —

— Mėnėsį laiko!

— E-e! koks tu pagyrunas, maskolėli!

— Dvi savaitai! Aš tau parodysiu! Kas tokia? Tane! Tftu!...

— Na, eik sau... tik maišai dirbti!

— Dvi savaitai — ir atlikta! Ei, tu... —

— Še!kau, sakau!

Mūsų kepejas staiga įtūzo ir užsimojo lize. Kareivis, nusistebėjęs, atbulas pasitraukė nuo jo, pasižiūrėjo į mus, patylėjo ir, galiausiai, tyloms, grumdamas pasakė: „Gerai gi!“ — išėjo.

Laikė ginčo mes visi kiti tylėjome, užtėrusuoti juo. Bet kada kareivis išėjo, tarp mūsų pakilo karštos, garsios kalbos ir ginčai.

Kazin kuris šukterėjo kepejiui:

— Tu, Povyle, niekus padarei!

— Dirbk savo darbą! — piktai atkirto kepejas.

Mes jautėme, kad kareivis įaržintas iki gyvamo ir kad Tanėi gresia pavojus. Jautėme tą, ir tuo pat metu apėmė mus visus nesuvaldomas, karštas žingeidumas — kas bus! Ar atsipirš Tanė kareiviui? Ir beveik visi su didžiausiu persiludijimu tvirtino:

— Tanė! Ji tikrai atsipirš! Plikom rankom jos nepaimsi!

Baisiai troškome išmėginti mūsų dievačio tvirtumą; idėm darodinėjome kits-kitam, kad mūsų dievačiai — tvirtas dievačias, ir iš to susirėmimo išeis pergalėtoju. Galiausiai mums dągi ėmė rolytis, kad permenai kareivį įaržinome, kad jis užmirė apie taitai ir kad reikia da labiau jo savamylystę pakutenti. Nuo tos dienos mes pradėjome gyventi kokiū-tai ypatingu, įtemptu nervišku gyvenimu, — teip mes da niekada negyvenome. Per kiaučas dienas ginčijomės su kits-kitu, tapome lig protingesni, pradėjome daugiau ir geriau kalbėti. Mums rodėsi, kad užvedėme kokią-tai lošą su velniu ir kad iš savo pusės statome ant kortos — Tanę. Ir kada sužinojome nuo pyragių, kad kareivis pradėjęs „suktis apie mūsų Tanę“, mums pasidarė ir baigū, ir smagu, ir teip žingeidui gyventi, jog dągi nė nenutūmijome, kaip šeimyninkas, pasinaudodamas tuo mūsų sąjūdžiu, pridėjo mums darbo ant keturiolikos pudų tašlos daugiau ir parę. Mes, rodos, nuo darbo jau nė nepailsdavome. Tanės vardas per visą dieną nenuėjo mums nuo liežuvio.

Ir kiekvieną rytą laukdavome jos su didžiausiu nekantrumu. Kartais mums rodėsi, kad štai ji ateis pas mus, — bet jau ne ta pati, ne pirmąsioji Tanė, tik kokias-tai kita... —

Vienok mes jai nieko nepasakojome apie įvykusį ginčą. Nieko nė jos neklausinėjome ir, kaip pirmiau, pasitikdavome ją meliškai, lypsniu. Bet jau mūsų atsinešimuose Tanės-link išbriovė kas tokio naujo, svetimo pirmtinėjimams mūsų jausmams — ir tas naujas buvo aštrių žingeidumu, aštri ir šaltu, nei pilno peilis... —

— Vyručiai! Šiandien suėjo laikas! — tarė vieną rytą kepejas, stovėdamas prie darbo.

Mes tą gėl žinojome ir be jo primini-mo, bet vistiek subruzdome.

— Žiūrėkite į ją... tuojau ateis! — pridūrė kepejas.

Nežinau kuris iš mūsų su pasigallėjimu sušuko:

— Begu akimis ką nors nutūmėsi!...

Ir vėl tarp mūsų užsiedė karštas, gailvus ginčas. Šiandien, pagalios, sužinosime, ant kiek vaikus ir purvui neprieinamas tas indas, į kurį mes buvome sudėję visa, ką sa-vyje geriausio turėjome. Tą rytą mes kaip tai sykiu ir pirmą kartą pasijutome, kad istikrųjų lošiamie balsai lošą, butent, kad tas mūsų užsigeidimas išbandyti savo dievačio tvirtybę ir nekaltybę, gali jį mums visai sunaikinti. Kasdien, ypač paskutiniame laike, girdėjome, kad kareivis atkakliai ir be atlaidos persekioja Tanę, bet nežinia kodėl tai nė vienas iš mūsų nepaklausė jos, kaip ji jį su kareiviu apsieina? O jį tolydžio kas rytą ateidavo pas mus baronkelių ir buvo tokiąjau, kaip visada.

Ir tą rytą mes veik išgirdome jos balsą:

— Kalinėliai! Atėjau... —

Mes pasiskubinome įleisti ją, ir kada ji įėjo, mes, priešingai savo papratimui, sustikome ją tylėjimu. Žiūrėdami į ją akis išvertė, nežinojome, apie ką su ja šnekti, nė ko jos klausiti. Ir visa mūsų gauja stovėjo prieš ją paniurus, apsilbačius, tyli. Tanė gi, matomai, nusistebėjo tuo mūsų nepaprastu pasitikimu, — ir staiga pastebėjome, kaip ji nublanko, susirūpinęs, pradėjo neramiai žvalgytis ir dusliu balsu paklausė:

— Kas yra... Ko jūs tokie?...

— O tu? — apsilbausę ir neaitraukdamas nuo jos akių, atšovė kepejas.

— Ką — aš?

— N-nieko... —

— Na, greičiau duokite baronkelių... —

Pirmiau ji niekada mūsų neraginavo... —

— Paspėsi! — atsakė kepejas, nesijudindamas ir vis į ją akis įspyręs žiūrėdamas.

Tanė umai apsisuko ir išbėgo laukan.

Kepejas pasimė lizę ir, atsikreipdamas į kakalį, ramiai tarė į mus:

— Vadinasi — pabaigta!... Oi gi kareivis!... Zaltys!... Latras!...

Mes, kaip avinų buris, kits-kitą stumdami, slinkome prie stalo, tylėdami susėdome apie jį ir ėmėmės už darbo. Darbas nesisekė... Galiausiai, kažin-kas tarė:

— O gal da ir ne... —

— Ką jau čia niekus kalbėti! — suriko kepejas.

Mes visi žinojome, kad kepejas — protingas žmogus, protingesnis už mus. Ir jo riktėlėjimą priėmėme kaip pilniausią persitikinimą apie kareivio pergalę... Mums buvo ir liudnā, ir neramu... —

Dvylikta valandą, — pietų laikė, — atėjo ir kareivis. Jis buvo, kaip visada, švariai pasirėdęs, puošnus ir, kaip visada, žiūrėjo tiesiog mums į akis. O mums buvo nesmagu žiūrėti į jį.

— Na, jūs mano vyručiai, norite, aš jums parodysiu kareivio mitrumą? — tarė jis, šypsodamasis ir didžiudamasis. — Jei norite, tai išleikite ve į priemenę ir pro plyšius žiūrėkite... Suprantate?

Mes išėjome ir, grūdamiesi ant kits-kito, prisikisome prie plyšių iš lentų sukalto priemenės sienos į kiemo pusę. Ilgai lankti neprisiėjo... Neuzilgo, skubiais žingsniais, ir lig susirūpinusi, kiemo praėjo Tanė, šokinėdama per ištrypusio sniego balas ir purvynus. Ji nuėjo į rūšį ir priverė paskui savęs duris. Veikiai po to, nesiskubindamas ir švilpaudamas, nuėjo tengi ir kareivis. Ranks turėjo susikūjęs į kišenius, usai be paliovos kurtėjo... —

Lijo lytus, ir mes matėme, kaip jo lašai puolė į balas, o balas nuo jų užgavimo raukėsi, drebėjo. Diena buvo dargantua, surugus — bauriai nuobodi diena. Ant stogų da gulėjo sniegas, bet ant žemės jis buvo pavirtęs į purvyną. Ir ant stogų sniegas buvo apnektas purvais, dulkelėmis, ir todėl buvo pajudęs. Lytus lijo išlėto, teskeno liudnā, laukščiai. Mums laukti buvo šalta ir nepilnu.

Pirmas iš rūšio išėjo kareivis, jis ėjo palengva, usus krutindamas, rankas į kišenius susikūjęs — toksėjau, kaip visada.

Paskui — išėjo ir Tanė. Jos akys... jos akys žibėjo džiaugsmu ir laime, o lupos — juokėsi. Ir ėjo ji, tartum sapne, nedrasiais žingsniais, spyruodama... —

Mes negalėjome ramiai į ją žiūrėti. Visi ant syk puolėmės prie durų, išsokome kiemo — ir ėmėme švilpti, rekti, kaukti ant jos, rėkėme piktai, garsiai, nuozmiai... —

Pastebėjusi mus, ji krupterėjo ir, kaip stiebas, sustojo purvyne. Mes apstojome ją ir apmaudingame džiaugsmu, nesuvaldydami, koliojomės į ją juobiauraisiais žodžiais, pasakojome jai juobegėdijimus dalykus... —

Darėme tą palengva, nesiskubindami, nes matėme, kad jai nėra kur eiti, kad ji apstota mūsų iš visų pusių ir mes galime todėl tyčiotis iš jos, naikinti ją kiek tik norime. Nežinau kodėl, bet mūsti mes jos nemušėme. Ji stovėjo mūsų viduryje, ir klausydama mūsų koliojimų ir piktų žiūrijimų, kraipė galvą tai į vieną pusę, tai į kitą. O mes — vis labiau, vis smarkiau drapstėme į ją purvą ir nuodų pilnais žodžiais.

Raudonis dingo nuo jos veido. Jos mėlynos akys, valandėlę prieš tai žibėję laime, dabar nepaprastai išsiskėtė, krutinė sunkiai kvėpavo, lupos drebėjo... —

O mes, apatoję ją ratu, liejome ant jos visą savo pagiežą, nes ji apiplėšė, apvogė mus. Ji priklausė mums, mes jai atidavėme geriausią, ką turėjome savo širdyje, ir nors

tas geriausias — elgėtu trupiniai, bet mūsų — dvidešimt šėsi, o ji — viena, ir todėl nesurandame mes jai kankinimų, vertyų jos prasikaltimo! Kaip mes ją šmeižėme!... Ji vis tylėjo, vis žiūrėjo į mus sugauto žvėries akimis, ir kartas nuo karto drebėjo.

Mes juokėmės, rėkėme, staugėme... Prie mūsų prisidėjo, iš kaszin-kur atbėgę, daugiau žmonių... Vienas iš mūsų timplėrėjo Tanę už rankovės... —

Staiga jos akys sužibėjo; nesiskubindama pakėlė rankas prie galvos ir, taisydamasi plaukus, balsiai, bet ramiai tarė stačiai mums į akis:

— O, jūs, nebrėkos, nelaimingi kaliniai!...

Ir stačiai žengė prie mūsų, teip tiesiog žengė, tartum mūsų visai prieš ją nebūtų buvę, tartum mes nebutumėm stovėję jai ant kelio. Todėl istikrųjų nė vienas iš mūsų ir neisdriso užstoti jai kelią... —

Išėjus iš mūsų rato, ji, neatsigryždama į mus, teipjau garsiai ir su neapsakomu paniekinimu, pridūrė da:

— O, jūs, va-alkatos... gyva-čiai!...

Ir — nuėjo sau.

Mes gi pasilikome kiemo viduryje, purvyne, ant lytaus po pliku, pilku, be saulės dangumi... —

Paskui ir mes, tylėdami, nuvėžiojome į savo drėgną akmeninį rūšį. Kaip ir pirmiau, saulutė niekada nežvilgtėrėjo pas mus pro apstyrusius langus, ir Tanė niekada jau daugiau nebeatėjo... —

— Pabaiga. —

## Kokiū būdu gali sviestas kada-nors pasibaigti?

Parašė Prof. Dr. M. Wih. Meyer.

Vertė J. ILGAUDAS.

I Ž E N G A.

Iš siaurės pučia šaltas, žiaurus rudens vėjas. Augmenys, negaudami pakaktinai saulės spindulių, šilumos — gelsta, miršta ir nepoiglio bemaityti vien juoda, be gyvybės, žemė. Tada uždengia žemę balta kristalinė užklodė — sniegas, kuris žemėje pasilikusias žieminių šaknis, diegus saugoja, it po motiniską globa. Visa gyvybė išsiai gantos glėbyje. Vienok besilaisvėjimas nesitveria amžinai. Užėjus pavasario šildančiai saulei, istirpsta sniego užklodė: ji dabar lieka nereikalinga; vietoj daryti gerą, saugoti želmės kaip pirmą tą darę, buna ji dabar želmės blėdinga, nenaudinga. Jos geradarytos vietų užėmė saulė. Pasiliję augmenų diegai, sėklos, pradeda dygti ir bujoti. Gamta puošiasi įgavus per atgaivinantį miegą naują, gyvenimui reikalingą pajėgą. Tada, išdavas naujoje gyvybė vaisių, ji išauklejus ir nuokinus, vėl miršta žiauriam rudens orui užėjus, idant paskui, kitą metų, ta pati gyvybė tobulesnė ir dailesnė iš savo kapo keltųsi. Taigi, gyvybė nepatenka vienamė stovyje amžinai, bet gimsta ir miršta.

Nė sviestas nėra amžinas! Ir jis gema, vystosi, išdovna vaisių ir tada miršta, idant iš mirusio kitų formų, tobulesnė ir dailesnė, naujas prisikeltų. Ir sviestas turi tokius-jau gyvenimo laipsnius pereiti, ką ir kita gyvybė. Tik tai amžius ne tokis trum-pas kaip mūsų ar kitų ant jo esančių gyvūnų; jo amžius apima milijonų milijonus metų, taigi mums neapimamus laikus.

Senai jau žmonės svieto pabaigos laukė. Ir jau ne vieną, bet kelis kartus tikėjo, kad ji jau atėjusi, kad jau žemės amžio kamuo-lus nusivyniojęs. Bet, vienok, ir šiandien da žmonės ant svieto gyvena kaip gyvenę — svieto pabaiga da neįvyko. Ir, turbūt, da negreit ji įvyks. Galime da labai drąsiai ant jo gyventi ir džiaugties gamtos dailumais. Tačiau — nė sviestas nėra amžinu ir jis turi savo galą, ir šitą jo amžio galą pasiryzome šioje knygelėje apmąstyti. Bet jau iš laiko turime pasakyti (kas jau ir kiekvienam skaitytojui gana aišku bus), kad šio-kioje mažoje, sugrastoje formoje jokiū būdu visų apsirėkimų, besirėšančių su svieto pabaiga, o teipjau nė nuodugnių išvedžiojimų paduoti negalima. Tam tikslui reikia ne vienos tokio mažo apėmio knygelės, bet kelių didžiųjų knygų. Paduodame čionai tik-tai šią didžiojo paveikslą, vieną groblą rube-žius, o pačios raumenis ir viską kas su tuom riasai turi pats skaitytojas savo mąstims papildyti. Skaitytojas turi sau iš paduoto grobto(skeleto), gyvą, tobulą organizmą pasi-daryti, kas ir gana lengva bus, ypatingai prisilaikant duotų rubežių. Vienok, kas čionai paduodama, yra tikru naujausio mok-slo ištyrimu. Paduoti čionai per ilgus lai-kus ir begalinį mokslinčių trinsą surasti tik-ri faktai. Ir jau viens autorias vardas, kaipo garšiausio šiuolaikinio tos mokslo šakos tyrinėtojo ir mokslinčiaus nevien Vokie-tijoj, bet visoj Europoj, duoda užtikrinimą, kad čionai ne ant by-kokių žmonių pasakų remtasi, bet ant gryno mokslo. Pridursime da, kad knygelės tikslas labiau šitas yra: su-žadinti skaitytojas galvoje neveikiantį pro-tą, idant tokiu būdu pats skaitytojas šiek-tiek daugiau protauti pradėtų, o ne ant li-kimo valios atsiduotų. Pasitikiu, kad kny-gelės tema tikrai kelių valandų sumanau(s) (rustaus) galvojimo verta bus. Bet tegn nebus užmiršta pasakyti, kad ir svietai kovą už buvį veda, kad ir jie su viena-kitu kovo-ja, lenktyniuoja, lygiai kaip ir mes, ir kad

(Toliau bus)

## PROTOKOLAS Pirmo polytiškojo lietu- vių seimo Amerikoje, at- sibuvusio 22 d. vasario, 1906 m. Philadelphiajyje, Pa.

I SESIJA.

10 valandą ryto seimą atidarė Vincas Skaržinokas, pirm-sėdis vietinių draugysčių atstovų, išrinktų surengimui seimo. Jis paaiškino, kad seimas tapo susauktas su mieriu, idant susėjus yvairių partijų ir nuomonių atstovams, būtų galima susivien-yti ir drauge remti mūsų tėvynės reikalus. Iš vien gi eidami, kur kas daugiau įstengsime nuveikti. Toliau jis užklauso, kaip susirinku-sieji patarę priiminti man-datus, kiek organizacijos tu-rėti tiesą atstovų seime tu-rėti, kaip jos gali būti repre-zentuojamos ir tt. Dėl tos priežasties pakilusios disku-sijos ir visokeriopai įnešimai užėmė gerokai laiko. Galu-tinai nutarta: jeigu užkvie-tieme seiman nėra jokių nu-rodymų rinkimo atstovų, tai dabar ne laikas apie tai svarstyti. Organizacijos rin-ko atstovus, kaip jos geriau galėjo ir po kiek siųsti ište-sėjo ir seime dalyvauti galės tie, kurie turi atsakančiai iš-duotą paliudijimą, kokios nors organizacijos. Teip-pat nutarta paskirti komisiją priėmimui ir peržiūrėjimui mandatų. Į komisiją išrink-ti tapo:

J. F. Šimkevičia, iš Brook-ton, Mass.

J. Perkunas, iš New York,

N. Y.

J. Rukevičius, iš Philadel-phia, Pa.

Peržiūrėjus mandatus, pa-sirodė šie atstovai nuo lietu-viškiųjų organizacijų:

PHILADELPHIA, PA.

LIET. KRIAUCIŲ DR-TĖ.

1) Sabas Mankus.

2) Antanas Jasulius.

LIETUVOS DUKTERŲ DR-TĖ.

3) Berta Saldariūtė.

4) Marė Paznokačiūtė.

GEDIMINO KLUBAS.

5) Stasys Bairunas.

6) Kazys Karpavičius.

ŠV. MARLOS MAGDELENOS,

DR-TĖ.

7) Kazys Kazakauckas.

8) Stasys Bairunas.

LAISVĖS KLUBAS.

9) Kazys Velykis.

10) Izidorius Augaitis.

11) St. Ramulis.



T. M. D. 5 KUOPA.  
33) Vincas Daukšys.  
LIETUVOS GVARDIJA.  
Kazys Kazakauskas.  
34) Dom. Bairūnas,  
ŠV. JURGIO PARAPIJA.

35) Kazys Skapars.  
26) Viktoras Kuraitis.  
DR. TĖ GYVOJO RAŠANČIAUS II.  
37) Tadas Dočka.

ŠV. PETRO IR POVILO DR. TĖ.  
38) Mikolas A. Ignotas.  
39) Edvardas Daujotas.  
40) Simas Arbašauckas.

VYTAUTO GVARDIJA.  
41) Vincas Skaržinckas.  
42) Jonas Rukevičius.  
43) Jonas Augustaitis.  
44) Romanas Dambrauckas.

ŠV. KAZIMIERO PARAP.  
Juozas Sungaila.  
45) Pranas Vaičys.  
46) Kun. Kaulakis.

ŠV. JURGIO KAREIVIŲ DR. TĖ.  
47) Stasys Masickas.  
48) Antanas Grabauckas.  
S. L. A. 10 KP.

49) Teofilus Dudas.  
50) Tamas Astronskas.  
51) Veronika Unikienė.  
52) Liudvika Šliupienė.  
53) Ona Rukevičienė.

S. L. R. K. A. 20 KP.  
54) Simas Puskepalis.  
55) Matušas Dauknis.  
ŠV. JUOZAP. DR. TĖ.

56) Augustas Leistrunas.  
57) Juozas Gudis.  
58) Aleksandras Špėra.  
PETRO ARMINO DR. TĖ.

59) Antanas Juška.  
60) Stasys T. Andzilaūaitis.  
61) Kazys Karpus.  
L. L. S. KP.

62) J. Butkus.  
63) Dr. Jonas Šliupas.  
L. S. P. A. 1 KP.

64) Teofilė Andzilaūaitienė.  
65) Antanas Kvederas.  
66) A. Bernotas.  
67) Jurgis Lukoševičius.

GIEDORIŠKONĖI BEI DRAMATIŠKONĖI DR. TĖ.  
68) Keistutis Šliupas.  
69) Mykolas Miliuckas.  
70) Veronika Mankavičienė.

FRANKFORD, PA.  
DR. TĖ LIETUVOS.  
71) Jonas Klusas.  
72) Stasys Kišonas.

MAHANAY CITY, PA.  
S. L. A. 31 KP.  
73) Juozas Petrika.  
SHENANDOAH, PA.

DR. TĖ LAISVĖ LIETUVIŲ.  
74) Jurgis Valaitis.  
L.S.P.A. 28 KP. IR T.M.D. KP.  
75) Jonas Kuncas.

S. L. A. 23 KP.  
76) Vincas Šliakys.  
SUNŲ LIETUVIŲ CITIZENS.  
77) L. M. Kaziūnas.

PITTSBURG, PA.  
LIETUVIŲ MOKSLO DR. TĖ.  
D. L. K. KEISTUTIS.  
(Toliau bus).

Atsakymas „Lietuvai“.  
16 nr. „Lietuvos“ aš rašiau straipnį: „Reikaluose aš dalinimo.“ Prie to „Lietuva“ pridėjo tulus klausimus, ant kurių duodu atsakymą (bet jis neišaiškina to klausimo. Rd.). Tikgi man labai aktyva žinoti, kodėl „Lietuva“ stoji klierikalų pusėje (ji nestoja niekieno pusėje, kadangi staidama klausimus, ne turėjo nė progos stoti kenos nors pusėje. Rd.). Ar todėl, kad jų yra didesnis skaitlūs?

Kas link Šliupo, tai nėra aš rašiau, kad priklauso prie naujai išrinkto (reikia rašyti suprantamai, apmislus, kitaip juk rašo ne galima suprasti. Rd.). O. K. R. Š. Bet jį, susi-

taręs su kun. J. Žilinskiu, umu laiku saukė seimą į Philadelphia, bet ne visuomenę! Jeigu lietuviška visuomenė sušauktų tautos seimą, tai jame turėtų dalyvauti ne tik amerikiečiai, bet ir europiečiai\*). Su vienu mėnesiu laiko sušauktų tokį seimą negalima vadinti visuomenės, ku jau dėl to, kad jame dalyvavo tik 79 delegatai. Tai išpultų, kad ant visuomeniško seimo reikėtų simtų delegatų (ne skaitlūs sveria, bet pakelti ir svarstomi klausimai. Rd.) vien iš Amerikos. Aiškiai reikėjo parodyti seimo programą, o to programos prieš seimą nieks ne garsino. Tąsų visus svarstomi reikalai apeitų.

„Lietuvos“ redakcija klausia koks skirtumas yra tarpe Dr. Šliupo ir kun. Miluko, (redakcija visai ko kito klausė: ji klausė, kas yra bendro tarp Šliupo ir Miluko? Rd.). Kunigas Milukas — tai vienas iš lietuviškų žmonių Amerikoje — kuris ardo darbus kitų, rengsi atlošt komediją ant šešiolikto seimo S. L. A. O kas link socialistų, jeigu būtų galima, tai jį šauktų vandens prigrindytų. Pereitą žiemą, pasivadinęs keliu airiškus kunigus ant Robins salės, dergė ir niekino socialistišką idėją. Tą patį daro ir Šliupas: viešai išvadino J. O. Širvydą givaitę, J. Lizdeiką ubagą, kitus socialistų partijos sanarius trumparegiais ir tt. Jisai pirmutinai savo straipsniu davė užvardinimą: „Reikia sugriuvimo“. Žiūrėk 41 nr. „Vienybės L.“ 1905 m. Jisai suprato tąsų, kad sugriaut socializmo partiją. Bet jis ne įstengė jos sugriaut kaip kun. Milukas S. L. A. ne įstengė sugriaut. Tai jau jie stovi toj pačioj eilėj: ką pirmiau tvėrė, vėliau tą patį ardė.

„Lietuvos“ redakcija sako, jog naują komitetą rinko ne Šliupas ir jis jame nėra jokios rolės ne lošė. Tai dėlko ant seimo vien tik Šliupo rezoliucija buvo tinkama (dėlto kad ją daugumas delegatų priėmė. Rd.). Kas kėlė vaidus, ar ne Šliupas? Kas norėjo išvaryti delegatus iš salės, ar ne kunigas Kaulakis? Argi ne gėda tokiu tautiškam seimui išrinkti už prezidentą seimo kun. Kaulakį, kuris keli metai atgal skerdė ne kaltus savo parapijonus su pagalba airiškos policijos? (Čia jau ne tiek paties seimo buvo kaltė, kiek ant seimo suvažiavusių delegatų. Rd.).

Aš ir sakau, kad tik tie turi tiesą skirt auka, kurie aukauja, o ne tie, kurie prima. Bet aš norėčiau, kad „Lietuvos“ redakcija paaiškintu visuomenę, kas būtų, jeigu Dudas visus skirstytų įsimonotų ir jų aukas surinkęs, keltis tūkstančius doliarų, laikytų pas save kišenių, arba siųstų tokiu patį, kokia jam patinka. Na ir kaip gi jau ji lietuviška visuomenė galėtų nubausti Amerikos kapitalistai eina už carą, jie bijosi revoliucijos ne mažiau už

\*Visuomenė niekur neišaukia ir ne gali šaukti. Ir čia, kaip matyti, p. Rutkus visuomenę ima pramę visų lietuvių, o jų yra apie 4 milijonai. Susivažiavimus turi jau ne tik 4 milijonai žmonių užmanyti, bet kas nors iš jų 4 milijonų: tie gi tik priaria užmanymai ar jį atmeta. Taip padaryta ir su Philadelphia seimu, kurio, turbūt, išimusi megistantių mažų daktų daryti didelius, laikraščius korespondentų, nieks ne ne laiko už visuomenę. Buvo tai tik Amerikos lietuvių susivažiavimas suaugtas be programos, apie ką jau ir be p. Rutkaus rašto gana rašyta lietuviškuose laikraščiuose. Kviesi europiečius ne buvo galima. Kaigi būtų keltis keltis užsienis, o jie būtų juk didesni kurtas iš Europos negu iš Amerikos, o nauda, ne esant programai, būtų ta pati.

Mikę II. Ir jie tasias ankas sau išsidalintų, o revoliucijonieriai ar galėtų (revoliucijonieriai svetur esat gal ne, bet aukautojai, turbūt, galėtų teip Duda, kaip ir kiekvieną kitą prisisavinusį viešos naudos pinigų nubausti. Rd.). Kunigai tai pirma ranka valdžiu. Tokią provą užvilks ant keliolikos metų ir būtų tyku. Tad Centrališkias izdininkas R. Š. K. turi ne tik užsistatyt savo turtu kauciją, bet turėtų but žinomas žmogus kaip idealistas, stovintis už revoliuciją.\*  
K. Rutkus.

\*) Ir toki kartais perkelia savo nuomonės ir iš idealistų pasidaro realistas. Viešai pinigai turi but kaucijoms apsaugoti. Juk žmogų tik tasyk galima padinti, jeigu jis, turėdamas progą būti blogu, yra pasilikęs geru, teisingu ir idealistu. Yra daug idealus mainantių kaip piršting žiemos laike.

Red.  
**Saulė, mėnulis ir žvaigždės.**  
ASTRONOMIŠKAS VAIZDELIS.  
J. ILGAUDAS.

Tąsa.  
Mėnulis, kaip sunus mūsų žemės, susideda iš tų pačių medegų kaip ir mūsų žemė; ant jo nėra nė jokios medegos, kuri nebūtų ir ant žemės, o, apskritai imant, visi kosmiški kūnai susideda iš vienokių medegų. Kaip jau sakytą, mėnulis jau nukaršęs, pasenęs, atšalęs, jis jau savo dienas pergyveno ir dabar jau, galima sakyti, numiręs. Kaip kiekvienas kūnas negyvena amžinai, taip ir mėnulis negyveno amžinai. Prieš šimtą tūkstančių, milijonai metų ir mėnulio jau nebuvo — jis susivienys su žeme.

Jau dabar ant mėnulio galima patėmyti tulus apsirėkimus rodančius, kad jis turės su žeme susivienyti. Mat mėnulio pavidalas ne tikrai apvalinis, bet pailgas, lygiai kaip kiaušinis, vienas galas storesnis, antras plonesnis. Už plonojo galo žemė mėnulį laiko. Žemė pasitvėrė mėnulį už vieno šono, ir dabar tas šonas jau gana išstūps ir jis, žinoma, kas-kart labiau tysta, bet tyšimas yra teip mažas, kad mes to negalime patėmyti. Laikui bėgant, mėnulis da labiau išstys ir nuo jo uodegos pradės nuplyšinėti skeveldos. Jeigu žemė tuomet turės didelę pritraukimo pajėgą, tai ji tas skeveldas prie savęs pritrauks, skeveldos ant žemės nukris. Jeigu gi žemė neįstengs skeveldas prie savęs pritraukti, kad tos ant žemės užkristų, tai jos lėks paskui mėnulį, skeveldos skries aplink žemę tuo pačiu keliu kaip ir mėnulis, vietoj jos, skriesdamos, kaskart labiau nuo pacio mėnulio užpakalyje pasiliks. Tokiu būdu atplys nuo mėnulio vieno skeveldos po kitai ir išsišildys visas mėnulis ir tokias skeveldas — į didesnes ir mažesnes — į padarys čielą lanką, skeveldos išsišildys ant viso mėnulio kelio. Žemė tuomet teip išrodys kaip planeta Saturnas.

Besiduriant iš pacio mėnulio lankui, užkris nuolatai ant žemės viena-kita skeveldos, žinoma, tuomet ant žemės ne kasin koks bebūs gyvenimas. Galbut, kad tuomet jau ant žemės gyvynų ne bebūs, jie bus išmirę, žemė bus per daug atšalusi. Bet jeigu koks didesnis kūnas, kokia didesnė skeveldas ant žemės užkristų, tai ji galėtų žemės plutą pramušti ir žemę vėl teip įkaitinti, kad ant jos vėl pradėtų gyvybės vystytis.

tiesi, pradėtų augmenys augti.  
Kad planetos su savo mėnuliais parodytų būdu susivienija, tą matome ir ant planetos Saturno. Planeta Saturnas turi kelis didelius lankus; lankai tie susideda iš dulkių, ar gal miglų, žodžiu sakant, iš medegų kosmisko kūno. Taigi planeta Saturnas vienijasi dabar su artimiausiu jos buvusiu mėnuliu. Dabar jau mėnulio nėra, bet tas yra išsišildęs ant viso planetos kelio, iš kur yra pasidaręs lankas arba lankai, nes planeta Saturnas turi ne vieną, bet kelis didelius, storus lankus, arba žiedus, kurie vėl į plonesnius išsideda.  
Vienok gali ir kitoki būdu mėnulis su žeme susivienyti: mėnulis gali neišsistęstis, kaip dabar yra, ant žemės užkristi. Kad tas gali įvykti, ir kad tas begalinėje erdmėje įvyksta, tai tą daro žemė: žilo-žilo senovė, kada žemė buvo daug karštesnė, žemė turėjo da vieną mėnulį, daug mažesnį už dabartinį, lyginai kaip Mars kad turi du, o kitos planetos ir po daugiau. Ant krantų Didžiojo arba Ramiojo oceano yra visur dideli vulkanai; vulkanai jungiasi vienas su kitu lyg kokių retėžių, paveizdan, ant viso vakarinio Amerikos pakraščio yra vieni vulkanai, besitraukia nuo šiaurinių Alaskos krantų iki Ugninės žemės, arba net iki Pietinio žemgalio, kur teipgi yra du vulkanai, Erebus ir Jerror, priklausanč prie to pačio vulkanų retėžio. Viskas tas reiškia, kad kur dabar Didysis oceanas, senovė buvo didelis sausžemis, paskui šitas sausžemis nugrimzdo, atlužo ir toj vietoj pasidarė jūrės. Ant perlūžio vietų, ant plyšių, pasidarė vulkanai, nes tas sausžemis gana giliai nugrimzds. Jeigu gi sausžemis pats, be prisidėjimo kokios nors išaukinės kosmiskos pajėgos būtų nugrimzds, būtų persikeitęs jūrės, tai, be abejonės, nebūtų ant oceano krantų pasidarė toki dideli kalnai, da gi vulkanai. Kad teip besikeičiant, nesidaro dideli kalnai ar vulkanai, tą galime patėmyti. Paveizdan, Švedijos krantas kaskart kyla augstin, laike 10 metų žymiai jau iškilo, o bet gi ten nesidaro vulkanai. Taigi, nuslogumas to didelio žemės ploto turėjo staiga įvykti, nuo išaukinės kosmiskos pajėgos.  
Dalykas čia aiškus: ant to sausžemio, kur dabar yra Didysis oceanas, užkrito antrasis žemės mėnulis, pramušęs jos plutą ir per plyšius pradėjo veržtis magma. Krantų iškilo labai į augstį ir ant jų pasidarė didelės daugybės vulkanų. Beto, per plyšius pradėjo veržtis vaizduojant žemės vidurius, pradėjo maišytis su magma, nuo visoki garai pasidarė, o pasekmė to (visi) buvo — be galo didelės, eksplozijos. Ką tokios didelės eksplozijos ir nuolatiniai vulkanų išsiveržimai gali pagimdyti, tai privesiu čia notą mažą paveikslą. Sundo jurių šiaurumoje (jūrės esančios prie salų Java, Sumatra ir kitų) buvo ant vienos salos gana didelės užgesę vulkanas, Kramatona. 20 d. gegužio, 1883 metuose, šitas vulkanas pradėjo su sykiu veikti, atidarė savo pragarišką gerklę, ir išmetė karštus purvus, akmenis ir pelenus. 27 d. rugpjūčio to pat meto įvyko garšiosioji eksplozija. Mat vanduo buvo įsigrėbes į vulkano vidurius ir pagimdė garus. Eksplozija buvo teip didelė,

kad kuone visas kalnas išleikė į padanges, o kas liko, tai nugrimzdo. Nuo 33 į ketvirtą kilometrų salos ploto beliko vos 10 į kilometrų; kur pirma žemė buvo, ten pasidarė gilios jūrės. Vienok negana to: nuo eksplozijos užgimė apie 30 metrų augsta vandens banga ir užliejo visas artymesnes salas, nunesė visą nuo salų ir abelnai nuo tos bangos ir vulkano išmetų tuomet apie 40000 žmonių prazuvo. Banga šio net penkis kartus aplink visą žemę, vienok kitur nepridirbo ji teip daug blėdies. Vulkanas išmetos užsiliko ilgą laiką ore ir pagimdė visokias meteorologiskas permainas. Vulkanas išmetų buvo teip daug, kad net 12 kilometrų apskirtyje 20—40 metrų storio žemės sluogsnis nuo tų išmetų pasidarė.

Jeigu gi jau nuo tokio mažo vulkano tokia dideli eksplozija su baisiomis pasekmėmis įvyko, tai kokios buvo eksplozijos įvykusios nuo tuometinio žemės perversmo! Oras prisipildė vulkanų išmetomis, pelenais, kas paprastai prie kiekvieno vulkano išsiveržimo atsitinka. Saulės spinduliai negalėjo persiugrieti iki žemės; oras atšalo, dangus tapo per daug debesuotas ir ant galo užstojo nuolatinis lytus. Kadangi oras buvo jau labai atšalęs, tai ant žemės pradėjo ledai darytis, kurie, einant orui kas-kart šaltyn, teipgi kas-kart storėjo. Mat saulės spinduliai, nepersigriebdami per oro sluogsnį, negalėjo spėti sniegą sutirpinti ir pasekmė to viso buvo — ledų gdynė.

Tas viskas vienok atsitiko žilo-žilo senovė, kada gal žmogaus da ant žemės nebuvė, nes sulyg kai-kurių mokslinčių išvadų įrodymų, ledų gdynė buvo nemažiau kaip 500 tūkstančių metų atgal. Vienok ant žemės buvo trys didelės ledų gdynės ir daugumas mažesnių; nuo pasiklausius ledų gdynės perėjo vis 15000 metų, ir kad tame laike jau žmogus gyveno, tai nėra abejonės, nes tą parodo Prancūzijos uolose žmogaus padaryti išbraizymai.

Bet kaip ten nebūtų, visgi ir dabartinis mūsų žemės mėnulis kada-nors su žeme susivienys, nors gal ne vienas 100 tūkstančių ar milijonų metų pereis. Mėnulis, žinoma, valdąs naktį, iš žemės kilęs, vėl į žemę pavirs, nepasilikis jis ant „tvirtybės dangaus“. Mat nieko gamtoje nėra amžino. Kas iš ko pasidarė, ten ir sugrįžta.

Bemastant apie mūsų žemės mėnulį, reikia da pridurti, kad beveik visos mūsų saulės sistemo planetos turi mėnulus. Mars turi 2 mėnulus, Jupiter — 5, Saturn — 8, Uranus — 4, Neptun — 1. Mėnulių neturi vien dvi planetos — Merkuras ir Venera. Tolumos mėnulių nuo planetos didumai ir jų vardai skiriasi šitai (tolumai ir didumai paduoti kilometrais) žemė — mėnulis nuo jos 384 415 kilometrų atstu, diametras 3480 kilometrų. Mars — Phobos, 5900 klm., diametras 9—10 klm., Deimos 20200 klm., diametras 8 klm.; Jupiter — I, atstumas nuo planetos centro 420000, diametras 3814, II. — 669000, diametras 3413, III. — 1087000, diametras 5580, IV. — 1877000, diametras 4770; Saturn — Mimas 184000 klm. nuo planetos, diametras 513, Enceladas 238700, diametras 635, Tethys 298000, diametras 990, Dione 387700, diametras 940, Rheas 258000, diametras 1800, Titanus 1215000, diametras 2443, Hyperion — 1471000, dia-

metras 880, Iapetus — 3464000, diametras 843; Uranus — Ariel 194000, Umbriel 271000, Titania 444000, diametras 900, Oberon — 593000, diametras 900; Neptun turi vieną mėnulį, kuris nuo planetos yra apie 360000 klm.  
(Pabaiga bus).

## IS VISUR.

Į Pasitraukę galutinai nuo vietos Maskolijos ministerių perdėtinis grafas Witte ir caras jo atsakymą priėmė. Gaila, kad jis tą padarė teip vėlai. Witte's vietą užima Goremikin. Jis nuo 1895—1899 metų buvo Maskolijos vidaus ministeriu. Jis, matyt, ir budamas vidaus ministeriu, didelės rolės ne lošė, kadangi net revoliucijonieriai apie jo ypatą nesirupino labai. Dabar laukia Maskolijos dar didesnės reakcijos, bet su tuom ginklu vargiai bo galima bus Maskolijos žmonis nuraminti.

Į Varšavoj, ant Maršalkinės gatvės, Austrijos konsulus, baronas Ugron, gavo nuo maskolisko kareivio per antausį. Konsulus padavė skundą general-gubernatoriui. 1 d. gegužio ant Varšavos gatvių buvo susirėmimai minių su kareiviais. Kareiviai daužė žmones su karabinų kulbėmis ir daug jų sužeidė. Tą dieną visi kromai buvo uždaryti, ant gatvių ne buvo nė karų, nė drožkių; neišėjo nė vienas laikraštis.

Į Laikraščiai garsina, buk garsus žmogudys, Maskolijos vidaus ministeris Durnovo, teipgi carui padavė savo rezignaciją. Gaila, kad jis to ne padarė pirma, negu ant jo kvailo prisakymo tiek žmonių Maskolijoje paskersta. Žmogudžius visur baudžia; ar baus kas Durnovą, ant kurio prisakymo tūkstanč nekaltų žmonių likosi užmušti? Laikraščiai mano, jog į naują ministeriją bus caro paskirti: ministerių perdėtinis — Goremikin; vidaus ministeris — Saratovo gubernatorius Stolypin; izdo ministeriu — Korkov; kelių ministerių — kunigaistis Galicin; apšvietimo ministeriu — Kaufman; perdėtinis stačiatikiško siūdo — kunigaistis Šerinskij-Sachmatov; tiesų ministeriu — Čleporov. Visi tie ministerijos kandidatai yra burokratai reakcijonieriai.

Į Stokholme, Švedijoje, dinamito dirbtuvėse atsitiko eksplozija, kurios keturi darbininkai likosi užmušti.

Į Manitoboj, darbininkų stovyklose Crullagher Camp, explodavo parakas. Explodavo penki italijonai darbininkai ir vienas negras likosi užmušti, o 12 tapo sužeistų.

Į Pagarsintos jau žinios apie išrinkimą 370 dūmos atstovų. Tame skaitliuje yra 193 demokratų, 52 rando šalininkai, 126 neprigulinti ne prie jokios partijos. Tame yra 190 kaimiečių ukininkų, 95 bajorai. Stačiatikių yra 315, katalikai 29, liuteronai 6, žydai 9, mahometonų 11. Terp išrinktų — 3 ne moka nė rašyti, nėsakaityti.

Į Prancūzijoje atsibuvo rinkimai parlamento pasiuntinių. Žinios yra apie 411 pasiuntinių. Rando šalininkų išrinko 188, jo priešininkų 112, o reikia antru kartu rinkti 111. Randas pelnė 18 naujų šalininkų, o užmužė tik 2.

Į Netoli New Haven, Anglijos pakrantėse, garlaivys „Blanchfield“ užbėgo ant laivo „Kate Thomas“ ir jį paskandino. Penki jurininkai prigėrė.

Į Viatkos kairumenės vadovas, pulkauninkas Subelejev, likosi ne sugauto vyriškio mirtinai sužeistas.

Į Paryžiu, Vincennes giraitėj, explodavo dinamitinė bomba, kurios maskolius Striga likosi užmuštas, o jo sandraugas Sokolov tapo sunkiai sužeistas.

Į Mieste Murcia, Ispanijoje, zokristijoj Švento Dominiko bažnyčios prablaščius Morales nudurė kunigą jezuitą Martinezą ir patį nusižudė. Kokios priežastys tą pagimdė, dar nieks nežino.

Į Siberijoje, mieste Irkucke badas, geležinkelis ne atgabena nė jokių maisto produktų, o ant vietos jų teipgi nėra.

Į Vokietijoje yra 97254 kilometrų geležinkelio, taigi geležinkeliai tie užima 2½ sykiu tiek, kiek užima žemės ekvatorius, taigi ratas aplink visą mūsų žemę.

Į Kaip parlamente apreiškė Vokietijos socialistų vadovas Bebel, maskoliskai pabėgėliai sudėjo Vokietijos bankuose \$187500000.

Į Vokietijos darbdaviai prašalino visus darbininkus dalyvavusius demonstracijose 1 d. gegužio.

Į Hamburgo laivų kompanijos nutarė prašalinti visus dirbančius ant laivų darbininkus, kurie iki 11 d. gegužio nesugrįž prie darbo.

Į Nataliu, pietinėj Afrikoj, pulkininkas Moussell turėjo smarkų susirėmimą su 200 sukilusių kafų. Mušė je kafų krito 60, anglionai gi turėjo tik 3 sužeistus

## NAUJI RAŠTAI.

Numiręs lietuviškas laikraštis, „Laikas“, išeidinėjęs tulą laiką Škotijoje, vėl pradėjo išeidinėti, tik dabar jis visai kitoks. Dažar jį išleidinėja Šv. Kazimiero parapijos draugija, žinoma, po cenzura ir priežiūra kunigo Čiuberbio. Tokiose sanlygose, suprantama, laikraštis turi but klierikaliskas. Tokiu „Laikas“ dabar yra ištikro. Išleistojai mano, kad laikraštis Škotijos lietuviams turi užstoti bažnyčią. Nr. 9, taigi pirmame po nauja redakcija, „Laiko“ numerij telpa: ilgas redakcijos atsisaukimas; „Evangelija pirmos Vėlykų dienos“, Pamokslas kunigo Čiuberbio, kuris rodo, kad šitas kunigėlis nepriguli prie gerų pamokslininkų. Toliau eina žinios apie lietuviškas dievmaldystas ir apie kunigo Čiuberbio geradėjystes, kiek kam davė pinigų. Argi tai gerai turėti laikraštį? Yra bent kur pagarsinti labdarin-gus savo darbus! To jau ne daro nė teip labai mėgstanti reklama Amerikos didžturčiai. Telpa dar pora žinučių iš Lietuvos ir iš kitų kraštų. Tai ir viskas. Ir pats laikraštis per pusę mažesnis.

Darbininkas. Mėnesinis darbininkų laikraštis. Nr. 6. Šitam numerij telpa straipsniai: Kas mums reikia dabar daryti? Krūvinos revoliucijos dienos. Da apie pereinų metų dvoro darbinin-

Numiręs lietuviškas laikraštis, „Laikas“, išeidinėjęs tulą laiką Škotijoje, vėl pradėjo išeidinėti, tik dabar jis visai kitoks. Dažar jį išleidinėja Šv. Kazimiero parapijos draugija, žinoma, po cenzura ir priežiūra kunigo Čiuberbio. Tokiose sanlygose, suprantama, laikraštis turi but klierikaliskas. Tokiu „Laikas“ dabar yra ištikro. Išleistojai mano, kad laikraštis Škotijos lietuviams turi užstoti bažnyčią. Nr. 9, taigi pirmame po nauja redakcija, „Laiko“ numerij telpa: ilgas redakcijos atsisaukimas; „Evangelija pirmos Vėlykų dienos“, Pamokslas kunigo Čiuberbio, kuris rodo, kad šitas kunigėlis nepriguli prie gerų pamokslininkų. Toliau eina žinios apie lietuviškas dievmaldystas ir apie kunigo Čiuberbio geradėjystes, kiek kam davė pinigų. Argi tai gerai turėti laikraštį? Yra bent kur pagarsinti labdarin-gus savo darbus! To jau ne daro nė teip labai mėgstanti reklama Amerikos didžturčiai. Telpa dar pora žinučių iš Lietuvos ir iš kitų kraštų. Tai ir viskas. Ir pats laikraštis per pusę mažesnis.



ky štraikus. Kas darosi mūsų miestuose ir sodžiuose (žinios iš Lietuvos). Naujoji valstybė tvarka ir caro valdžiai siuntimas. Lietuvos socialdemokratų pasikabinimas. Redakcijos pagarsinimai.

**Darbininkų Balsas.** Lietuvos socialdemokratų Partijos centro organas. No. 1. Šitame laikraščio numeryje telpa sekanti straipsniai: Lietuvos socialdemokratų partijos konferencija. Reakcija ir tolesnis jos pasisekimo bėgis. Revoliucija Rusijoje. Apie Rusijos finansų stovį šiame mečiuose. Korespondencijos iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kaninių kasos atskaita. Pranešimas L. S. D. P.

**Šviesa (Lietuvos Bitininkas).** No. 4. Telpa čia straipsniai: Apie bitininkystę. Apie ukininkystę. Apie sodaninkystę. Apie žemdirbiškus padarus. Apie pievas. Iš kitokios rusišios straipsnių šitam numeryje telpa vien: Apie tėvynės meilę ir du polemiski straipsniai: Dr. Basanavičiaus — iš Lenkiškai-lietuviškų prieikių ir atsakymas Bitininko kritikai „Lietuvos Ukininko“.

### Ar žmonija išnyks?

„Žmonės išnyktų, — sako Walter Scott, — jei jie pasiliautų vienas kitą gelbėję. Pradėjus nuo laiko kada motina uria galvę kudiškiui iki laiko kada jam koksai geradėjas nubraukia rasą mirštančiam nuo kaktos, mes negalėtume gyvuoti be savitarpinės pagalbos. Nė vienas, kuris turi galybę duoti pagalbą be nusidėjimo negali atsakyti jos.“ Prie šito mes pridėtume, jog greita pagalba yra dviguba pagalba. Mes galime matyti tą mūsų kasdieniniame gyvenime. Tegul kas pradeda jaustis nesmagiai, paduok jam tuojau Trinerio Amerikoniskajiliksyrą Karčiojo Vyno. Vienas ymis gali pagelbėti jam daugiau, negu daugybė daktarų galėtų pagelbėti vėliau. Nustojimas valgumo, priglūtos išveizdos, stiprumo ir gyvybės yra padėjimai, kuriuose Trinerio Amerikoniskasis Elikysras Karčiojo Vyno yra tikrai reikalingas. Gaunamas aptiekose arba pas pabrakantą Juozapą Trinerį, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

### Kaip kalna nukasė.

Jeigu kiti išgydyti, deka voja už išgydymą, tai jau mano tikra prideryti, išreikt padėkavonę Dr. E. C. Collins Medical Institutui už išgydimą ligos, kurią nuo manęs kaip sloginantį kalną nukasė, per galybę augsto mokslo ir gerų vaistų, kuriuos man prisistūso suvartojau, nes prieš tai, nē pats netikėjau, kad dar galėsiu gyventi ir buti teip sveiku kaip niekad nesirgęs, ka pats per savo išdykumą sau sveikata suardžiau, nes pirmiausiai kankino aštrus diegliai, kojose ir rankose, paskui strėnos ir krutinėje, kad labai sunku kvapą buvo atgauti, galvos skaudėjimas kaip kujaus mušė, abelinas nusilpnėjimas ir svaigimas veik iš proto neisvarė, inkstų skaudėjimas ir gislų, gerklių gerzdimas kaip užklijuotas vištų gaidys čirškė ir skaudėjo, kaklą vos palenkt galėjau, skrepliavimas, kosėjimas ir širdies nusilpnėjimas rodos kad paskutinė minuta mano gyvenimo skaitė, tankus šlapinimas netik nepriimnoma, bet skausmingai, kitus varginimus viršijo, teip nuslo gintas laukiau labiau smer-

ties ne kaip gyvenimo, net nuo žmonių kavojausi, nes tikėjau kad viso svieto ligas savyje turiu sutraukęs, bet kaip perskaitė apgarsinimą, Dr. Collins M. I. laikraštėje, aprašiau ligą kiek pajiegiau prašydamas rodos, ir kad man atsintė iš to Instituto Laboratorijos vaistus kuriuos vartojau ir pasilikau suvisai sveikas. Dabar jau antras mėnesis esu visai sveikas ir jokio apsirėikimo atsinaujinimo ligos suvisai nejauciu, už tai už išgydymą kaip ir kalno nukasimo nuo man gėlos, skaitau už priderytę viešai padėkavot tam garsin-gam Institutui. Su guodone John Siemilas, 418 So. 3rd st., Ispheing, Mich.

### Draugysčių Reikalai.

**Lietuvizskas Pikninkas.** So Chicago. Susivienijimo Lietuvių Ana. 74 kuopa, turės savo pikninką, nedėlioje, 13 d. gegužio, P. Kareko darže, 753 123cia ul., West Pullman, Ill. Prasides 9 val. ryto. Bus tai pirmas pikninkas šiuose metuose. Bus garmuzika ir po ligos žiemės kiekvienas gales pasikaminti ant atviro sveiko oro. Pelnas iš pikninko eis naudai bėsimos Chicagoje Susivienijimo seimo. Visus lietuvius ir lietuviškus sirdingai kvieciaia atsilankyti.

Komitetas.

### Didelis apvaisksciojimas Sus. Liet. Am. XXI Seimo!

Chicago, Ill., nedėlioje 27 d. gegužio, 1906 m. bus iškilmingas apvaisksciojimas, gavimasis. Prigidejus nuo South Morgan ir 33cizios gatviu. Dru-gystės ir Kilubai katrie imsite dalyvauja parodoje in Corpore priez apvaisksciojima apie 1 ar 2 val. po pietu, susirinkti in sales zitu tautieciai: L. Afuko nr. 3301 Auburn ave., P. Saliakio nr. 3321 Auburn ave., J. Ruigio nr. 3301 So. Morgan st., K. Llandanskio nr. 3117 So. Morgan st. ir T. Radaviozio nr. 942 33rd st., kur katriai bus parankiaus, del susivienkinimo, o musu marszalkos visome pranezes apie susigrupavima ant gatviu ir ant 3iu po pietu visi pradėsime marszuoti linkul State street in South Side Turner Hall; ten visiems nūjes prasides prakalbos, dainos, deklaracijos, muzika ir tt.

Ant mienetos dideles ir graios sales telpa kiti tuktanciniai žmonių, todėl aptariamoz dalyvauja draugysciuj, kvieciaime kuokstingiausiai visus lietuvius buti ir pripildinti ta ruiminga sale, kad pribuvais valstijos gubernatorių in mieslo majoras galetu matyti musu lietuviu graiu bureli. Pribuvės kožnos but užganedintas iš geru kalbetoju, dainininku choru, dideliu ir mažu, gerai išsilavinusiu deklamatorių ir pulkios orchesteros kokios daugumas nera girdejes. Mes grajis lietuviskas ir kitas koncertu melodijas.

Serodas vakare 30 d. gegužio ant tos pazioz 3143-47 South Side Turner Hall bus baltus, teipgi grajis puikiausia orchestra Chicago. Vyrui su murgelėmis gales smagiai pasizokti ir vigi gražiai išreidytoje saleje pasilinksmiti prios išledima svecula-delegatu. Rengimo XXI seimo S. L. A. Komitetas.

**Susirinkimas Sus. Liet. Am.** Chicago, Ill. Susivienijimo Lietuvių Amerikos 36ta kuopa turės savo mienetini susirinkima nedėlioje 13 d. gegužio 1906 m. J. Ruigio saleje po nr. 3301 So. Morgan st., kerte 33cizios ul., tuojau po 12 val. diena.

Bus daug svarbiu reikalų del apsvartymo link apvaisksciojimo 27 d. gegužio ir busimo XXI seimo ir tt. Todėl kiekvienas sanarys butinal privalo buti ant zito susirinkimo. Teipgi norinti prisirasyti prie S. L. A. mieldiame ateti ir tapu sanariais zios garis in di džiausias lietuviu organizacijos S. L. A. 36tos kuopos Komitetas.

### Teatras ir Baltus.

Newark, N. J. Parengė atstovai visu draugysciuj in kuopa. Bus lozianmas „Amerika Pirtyje“. Komedijs triziuose atidengimose, tarpe atidengimu bus dainos ir monologai. Atsilbus subatoj 15 d. gegužio, 1906 m. Svetainoje Wiseman's, 209 Ferry at, Pradžia 7.30. Intenzia 25c ir 35c. Pelnas pasikirts revoliucijos reikalams. Nuolankia užkvecia.

Komitetas.

### Pikninkas!

Keenston, Ill. Sav. Vincento Dr-te nedėlioje, 13 d. zito menesio, Gardner darže, 123 ul. in Michigan ave. turės savo pikninką. Prasides 9 val. ryto. Intenzijos vyrams 25c; moterims in merginoms dyka. Daras yra gražiai intenzijos su daugybe visokių žaislumu. Muzika grajis kuopulkausia. Iš Chicagoje vadnuojant reikia vaduoti iki 63 ul., pasakui taiki South Park ave., o nuo ten W. Pullman karai nuves in vieta. Visus sirdingai praso atsilankyti.

Komitetas.

### Pirmas Didelis Baltus.

Grand Works, Ill. Lietuvos Myletoju Dr-te turės savo pirma baltu subatoj, 12 d. gegužio, 1906 m. Antano Biellavickio saleje 1411 S. 40th ave., Grand Works, Ill. Prasides 7 vakare. Intenzia 25c. Pelnas bus garmuzika in daugybe sveicuju. Todėl kvieciaime visus lietuvius in lietuviškus atsilankyti.

Komitetas.

**Padėkavonė.** Parapija Apveizdos Dievo mienetia sirdingai padėkavonę Sav. Kryžiaus draugystei už pasukavima pridutu mums per Jona Juodisutą \$10.00 musu parapijos reikalams. Už ka visa parapija yra didelei dekinga. Su guodone Apveizdos Dievo parapijos Komitetas.

### Pajieszkiojimai.

Pajieszkau Juozapo Burbos, Kauno gub., Telaziu pav., Varniu medines baiznycios parap., Drabukszentu sodos, 4 metal kaip Amerikoje; turis pas ji labai svarbu reikala. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žina adresu:

Alek. Norkevicia, 320 Weston at, Philad'a, Pa.

Pajieszkau darbo valkiaus, moksniat kalbėti in rasyti lietuviskai, rusiskai, lenkiskai, slovaksiskai ir pusetinai angliskai. Kam reikalingas darbininkas malones atsilaukti adresu:

Jurgis Tankus, 1010 Harkomer st, Joliet, Ill.

Pajieszkau savo brolio Jono Kuntinio, Kauno gub., Telaziu pav., Snaudovs parapijos, Dagiu sodos, apie 15 metu Amerikoje, gyveno Chicagoje ir apie 8 menesiai išvaizavo in Wauekera. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žina adresu:

Juozapas Kuntinis, 3311 Auburn ave. Chicago, Ill.

Pajieszkau apsviedimui merginos Jaunos nazles su pinigais, norinticos gauti farmeri už vyra. Norinti arciausia susirasyti malones prisiusti ir savo pavelska adresu:

Mat. Eshorait, Box 15 Stanley, Wis.

Pajieszkau savo kaimyno Zigimanto Degenio, 3 metal atgal išvaizavo iš Pittsburgho in kastyne. Jis yra Kauno gub., Panevezio pap., Remigalos vol., Vadokliu parapijos, Suediu kaimo. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žina adresu:

Simanas Zopka, 2134 Forbes at, Pittsburg, Pa.

Pajieszkau Juozo Liukveizliuko Rudamios parap. in gm., teipgi Jono Juodisutuko ir Tamoniasa Tamuleviciaus, Pilekainio kaimo, Bartininku parap. in Jono Juodisutuko, Palsuobi kaimo, Panemunes parap., Svetuozino gm., apie 15 metu kaip Amerikoje; turis pas juos labai svarbu reikala. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žina adresu:

Kazimieras Steponaitis, 307 Center st, Carnegie, Pa.

Pajieszkau Petro Sizmulinio, gyvenusio pirmiau North Hannoverj, o pasuk išvaizlavusio in Centerpoll, Mass. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žina adresu:

S. Arminas, 251 Canal st, Lawrence, Mass.

Pajieszkau savo draugo Jono Stankeviciaus, Kauno gub., Panevezio pav., Vabalinku parap., Mediu sod., 6 metal kaip Amerikoje, gyveno jis Shenandoah, iš ten išvaizavo in Coal Centre, Pa., o iš ten in Himrode, Illinois. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žina adresu:

Fr. Ridlauskis, Box 213 Westville, Ill.

Pajieszkau apsviedimui merginos lietuaites 25 ar 28 metu tenumo; esu Kauno gub., dirbu ant masziuos tiukma darba, turis sau stuba ir \$800.00. Jei kuriai malonetus atsiliepti, tegul raszo adresu:

Chas. Lauryneitis, Box 218 Piney Fork, Ohio.

Pajieszkau savo vyro Jono Kaniaucko; 24 d. balandzio pribuvais iš Lietuvos ir norciaus su juo susieti; 3 menesiai atgal jis buvo Penn. Pa.; pasina jis iš Kauno gub., Raseiniu pav., Burkena sod. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žina adresu:

Ursulija Kaniauckiene, Box 8 Loyalhanna, Pa.

Pajieszkau savo draugo Jono Meliuno, Kauno gub., Panevezio pav., Cezekos parapijos, Doku kaimo, pirmiau gyveno Anglijoje, paskui rodosi latviau in Pennsylvaniajos valstija. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žina adresu:

Jonas Jegela, 701 Riverside st, Waterbury, Conn.

Pajieszkau apsviedimui merginos ar nazles lietuaites nuo 35 iki 45 metu amžiaus. Esu 35 metu senumo, turis firma ir pinigų. Artesnems dainoms norinti teiks kreipis per laiska adresu:

J. Williams, Box 264 Kenora, Ont. Canada.

### Gera Proga Lietuvaltei.

Pajieszkau sau drauges del apsviedimo, draugiskam sugyvinimo. Asz ne pensienai esu atkeliavęs iš Europos. Mano dviasizka ideja, yra didelesi prisiariss prie socializmo ir jo programo mieriu. Kalbu kelioms kalboms. Mano amatas, esmi mechanikas, ant dienos uddirbu \$2.50.

Gali atsilausti tikitai lietuvaltei kuriai nera pasukdus perdaug fanatisme religiojai. Kuris moka skaityti ir rasyti. Telsinga, doraus gyvinimo, netingimo, negrituokite ir kuri milti skaityti laikraszius in knygas svetietikos intalpos. Seume nuo 18-30 metu, gal atsilausti ant žemiasu nurodyto adreso. Paskui privatsiskai susirasysite laiskaizki, geriaus sakant galeime pasimatyt viens kita ypatisakai.

K. Rudokas, 100 Davidson st, Lowell, Mass.

### \$10.00 Dovanu tam,

kas pranezes, kur yra Vincas Savickas, Suvalku gub., 44 pedu aukstas, išrodo ant 19 metu amžiaus, greska lietuviskai; tik: akys rudos, usielai ka tik kalasi, plaukai berti, veidas smulkus, stiklas juodas ir jam perdidelis bromotas palazas. Isejoji pirma diena velyku ir issineis mano pinigų, laikrodė in kitokių daktu ant \$300.00. Melditi praneziti adresu:

Vincas Medzius, 513 So. Front st, Philad'a, Pa.

### Praszymas del abiaizkiojimo yra su-detas kompanijai „American Reserve Bond“ ir „Colonial Security“ in St. Louis, Mo.

Vieles kreditoriams, kad kas apie ju reikalus pasiraizytu, idant jie nors ziek tiek galetu gauti iš savo inde tu pinigų.

Komiteta yra susivienijusi kolektovis visus inmokescius nuo tu kompaniju, teip kad visi kreditoriai galetu zioti iš vieno ir buti apasizgotai.

Atsinezes savo knygas in popieras pas Daniel Bellico, Advokata, kambarys 513 Teutoniu Bldg: 171 Washington st., arba Stasi Kodi, jo asistova, kuris yra buskiztas komisijos kaip ju advokatas.

Komiteta Ant. Stefanovic, Dr. A. L. Grafcunas, (18-V)

Pranezes savo gimineis in patysta-miems, jog asz su savo szejimais issilikom zvyti nors tik vienose marszalkiuose išzibegome, bet sveiki. Adresas: J. V. Proleko, Gen. Delivery San Francisco, Cal.

Atsilaukimas in delegatu kno-pu Sus. Liet. Amer. Žadanti atkeliuoti ant seimo Sus. Liet. Am. Kuopu delegatu kiek anksčiau ir norinti dalyvauti apvaisksciojime 27 d. gegužio, ypacz norinti vaduoti karietose, malones atsiliepti savate laiko anksčiau, idant galima butu parupinti atsikanti skaitiliu karieta, kad potam nebutu kokių nusipratimu. Su guodone. Užlaikytojas karieta POVLAS MAZEIKA, 3315 Auburn ave. Chicago, Ill. (11-V)

Reikalauju 10000 darbiniku bei ama-tininku, vedusiu in nevedusiu žmonių prie darbų pabikuose, ant gelezinkelio, akmenyuce, geležies ir anglies kasty-ne, kur nera sgruko, mizkuose, lentu plovinayziose, restoracijose ir viešna-miuose Chicagoje ir Vakarineje valstijose; algos nuo \$1.75 iki \$2.25 ant dienos; dykal kelione iš Chicago 1900 vyru reikiu prie darbų Washingtono valstijoje; algos \$2.50 iki \$4.00 ant dēna; darbas mizkuose, plovinayziose in pabikuose; kelione iš Chicago 12 ir 15 gegužio iki \$3.00. Pigus namai ir farmos — tiesiog žadeta fēme ten. Ateli tuojau arba rasyk savo kalbų, inde-damas už 2c. markę atsiųskum. Chicago Abielas Terpiatizskas Birus ad-rezas: J. Lucas, Superintendentas, 666 Milwaukee ave. Chicago, Ill.

Reikalaujame ysiokiu darbiniku, prastu ir amatininku in vakarines in ple-tines valstijas, in Illinois, Indiana, Iowa, Utah, Alabama, Colorado, Nebraska, Oregon in kitas valstijas; mokeskis ant dienos \$1.75 iki \$2.00; rudos kasty-nose, lentu plovinayziose \$20 ant menesio su gyvenimu ir valgiu, kelione dykal iš Chicago; duodame geras islygas; prie akmenų skaldymo \$1.75 ant dienos. Teipgi turime geras darbus ant farmų; mokeskis \$25 ant menesio ir gyvenimas. Lietuviskas Agentas arti lietuviskios sav. Jurgio baiznycios. J. Mazanaukas, 3317 So. S. Halsted st. Chicago, Ill.

Reikalunga už pardavinejoja padori jauna lietuvalte; stovi vieta ir gera mokeskis. Arbatos sankrova, 163-165 Grand st. Brooklyn, N. Y.

**Darbo ikvalei!** Dabar laike angliakastu strauko, kurie pavieniai neturite darbo pas mane ga- site kasdien darba ant farmu, plytny-ciose ir prie kitokių darbų. Be balties galite atvaliuoti. Noredami dastifinoti daugiau parasykite laiskaizka indedami už 2c. markę. Joseph Rosell, 4 Washington st., North Boston, Mass. (8-11)

Kas nori ingyti nama ir randos nemo-tikti kitam, tegul ateina pas mus. Mes turime daugeliu namu ir lotu ant par-davimo, ant geriausiu islygu in maži pi-nigui inmokėjimo. S. MACK, Elizabeth, N. J. Newark, N. J.

Pigiai ant pardavimo karpetu fabrika su maszinomis, arkliu ir veidmu. Sin fabrika laiko lietuvis jau 10 metu ir daro gera bizni. Savininkas išva-ziuoja in kraju todeli paduoda pigiai. Atsilaukite pat. J. Palczanski, 1071 W. Madison st. Chicago, Ill. (14-V)

Pigiai ant pardavimo keptuve: prie- fastis pardavimo gvinijoko liga. Biznis išsidirbas nuo seny; plytenems dainoms atsilaukti reikiu dērai. August Papietis, 208 Midleee ave., Rockdale, Joliet, Ill. (11-V)

**Drukuojamas Maggins Pigiai!** Dabar yra gera proga pirkti pigiai Dru-kuojama Maszina. J. Palczanski, 1071 W. Madison st. Chicago, Ill. (14-V)

**Maszina Odell Typewriter No. 4,** kurios ikzoliol preke buvo \$10.00, dabar ja galite pirkti už... \$6.95. Mat mes nupirkome zitu maszinu 1000 iš vienos subankrutujuos firmos pigiai, todeli galime in paduoti jas p- giai. Maszinos yra naujutes, tik ka is fabrika palintos. Kas reikalauja geros drukuojamos maszinos, tai pirkite dabar pakol pigios, nes kaip es 1000 isparduome, tai jau kitu teip pigiai negausite. Kistas reiks pirkti iš fabrika, kur jos kastoje po \$10.00. Taig pirkite da- bar pakol pigios yra. Gausite jas po \$6.95 pas: A. OLSZEWSKI, 648 33rd St. Chicago, Ill.

**Praszymas.** Praszymas del abiaizkiojimo yra su-detas kompanijai „American Reserve Bond“ ir „Colonial Security“ in St. Louis, Mo. Vieles kreditoriams, kad kas apie ju reikalus pasiraizytu, idant jie nors ziek tiek galetu gauti iš savo inde tu pinigų.

Komiteta yra susivienijusi kolektovis visus inmokescius nuo tu kompaniju, teip kad visi kreditoriai galetu zioti iš vieno ir buti apasizgotai.

Atsinezes savo knygas in popieras pas Daniel Bellico, Advokata, kambarys 513 Teutoniu Bldg: 171 Washington st., arba Stasi Kodi, jo asistova, kuris yra buskiztas komisijos kaip ju advokatas.

Komiteta Ant. Stefanovic, Dr. A. L. Grafcunas, (18-V)

Pranezes savo gimineis in patysta-miems, jog asz su savo szejimais issilikom zvyti nors tik vienose marszalkiuose išzibegome, bet sveiki. Adresas: J. V. Proleko, Gen. Delivery San Francisco, Cal.

Atsilaukimas in delegatu kno-pu Sus. Liet. Amer. Žadanti atkeliuoti ant seimo Sus. Liet. Am. Kuopu delegatu kiek anksčiau ir norinti dalyvauti apvaisksciojime 27 d. gegužio, ypacz norinti vaduoti karietose, malones atsiliepti savate laiko anksčiau, idant galima butu parupinti atsikanti skaitiliu karieta, kad potam nebutu kokių nusipratimu. Su guodone. Užlaikytojas karieta POVLAS MAZEIKA, 3315 Auburn ave. Chicago, Ill. (11-V)

Reikalauju 10000 darbiniku bei ama-tininku, vedusiu in nevedusiu žmonių prie darbų pabikuose, ant gelezinkelio, akmenyuce, geležies ir anglies kasty-ne, kur nera sgruko, mizkuose, lentu plovinayziose, restoracijose ir viešna-miuose Chicagoje ir Vakarineje valstijose; algos nuo \$1.75 iki \$2.25 ant dienos; dykal kelione iš Chicago 1900 vyru reikiu prie darbų Washingtono valstijoje; algos \$2.50 iki \$4.00 ant dēna; darbas mizkuose, plovinayziose in pabikuose; kelione iš Chicago 12 ir 15 gegužio iki \$3.00. Pigus namai ir farmos — tiesiog žadeta fēme ten. Ateli tuojau arba rasyk savo kalbų, inde-damas už 2c. markę atsiųskum. Chicago Abielas Terpiatizskas Birus ad-rezas: J. Lucas, Superintendentas, 666 Milwaukee ave. Chicago, Ill.

Reikalaujame ysiokiu darbiniku, prastu ir amatininku in vakarines in ple-tines valstijas, in Illinois, Indiana, Iowa, Utah, Alabama, Colorado, Nebraska, Oregon in kitas valstijas; mokeskis ant dienos \$1.75 iki \$2.00; rudos kasty-nose, lentu plovinayziose \$20 ant menesio su gyvenimu ir valgiu, kelione dykal iš Chicago; duodame geras islygas; prie akmenų skaldymo \$1.75 ant dienos. Teipgi turime geras darbus ant farmų; mokeskis \$25 ant menesio ir gyvenimas. Lietuviskas Agentas arti lietuviskios sav. Jurgio baiznycios. J. Mazanaukas, 3317 So. S. Halsted st. Chicago, Ill.

Reikalunga už pardavinejoja padori jauna lietuvalte; stovi vieta ir gera mokeskis. Arbatos sankrova, 163-165 Grand st. Brooklyn, N. Y.

**Darbo ikvalei!** Dabar laike angliakastu strauko, kurie pavieniai neturite darbo pas mane ga- site kasdien darba ant farmu, plytny-ciose ir prie kitokių darbų. Be balties galite atvaliuoti. Noredami dastifinoti daugiau parasykite laiskaizka indedami už 2c. markę. Joseph Rosell, 4 Washington st., North Boston, Mass. (8-11)

Kas nori ingyti nama ir randos nemo-tikti kitam, tegul ateina pas mus. Mes turime daugeliu namu ir lotu ant par-davimo, ant geriausiu islygu in maži pi-nigui inmokėjimo. S. MACK, Elizabeth, N. J. Newark, N. J.

Pigiai ant pardavimo karpetu fabrika su maszinomis, arkliu ir veidmu. Sin fabrika laiko lietuvis jau 10 metu ir daro gera bizni. Savininkas išva-ziuoja in kraju todeli paduoda pigiai. Atsilaukite pat. J. Palczanski, 1071 W. Madison st. Chicago, Ill. (14-V)

Pigiai ant pardavimo keptuve: prie- fastis pardavimo gvinijoko liga. Biznis išsidirbas nuo seny; plytenems dainoms atsilaukti reikiu dērai. August Papietis, 208 Midleee ave., Rockdale, Joliet, Ill. (11-V)

**Drukuojamas Maggins Pigiai!** Dabar yra gera proga pirkti pigiai Dru-kuojama Maszina. J. Palczanski, 1071 W. Madison st. Chicago, Ill. (14-V)

**Maszina Odell Typewriter No. 4,** kurios ikzoliol preke buvo \$10.00, dabar ja galite pirkti už... \$6.95. Mat mes nupirkome zitu maszinu 1000 iš vienos subankrutujuos firmos pigiai, todeli galime in paduoti jas p- giai. Maszinos yra naujutes, tik ka is fabrika palintos. Kas reikalauja geros drukuojamos maszinos, tai pirkite dabar pakol pigios, nes kaip es 1000 isparduome, tai jau kitu teip pigiai negausite. Kistas reiks pirkti iš fabrika, kur jos kastoje po \$10.00. Taig pirkite da- bar pakol pigios yra. Gausite jas po \$6.95 pas: A. OLSZEWSKI, 648 33rd St. Chicago, Ill.

**Praszymas.** Praszymas del abiaizkiojimo yra su-detas kompanijai „American Reserve Bond“ ir „Colonial Security“ in St. Louis, Mo. Vieles kreditoriams, kad kas apie ju reikalus pasiraizytu, idant jie nors ziek tiek galetu gauti iš savo inde tu pinigų.

Komiteta yra susivienijusi kolektovis visus inmokescius nuo tu kompaniju, teip kad visi kreditoriai galetu zioti iš vieno ir buti apasizgotai.

Atsinezes savo knygas in popieras pas Daniel Bellico, Advokata, kambarys 513 Teutoniu Bldg: 171 Washington st., arba Stasi Kodi, jo asistova, kuris yra buskiztas komisijos kaip ju advokatas.

Komiteta Ant. Stefanovic, Dr. A. L. Grafcunas, (18-V)

Pranezes savo gimineis in patysta-miems, jog asz su savo szejimais issilikom zvyti nors tik vienose marszalkiuose išzibegome, bet sveiki. Adresas: J. V. Proleko, Gen. Delivery San Francisco, Cal.

Atsilaukimas in delegatu kno-pu Sus. Liet. Amer. Žadanti atkeliuoti ant seimo Sus. Liet. Am. Kuopu delegatu kiek anksčiau ir norinti dalyvauti apvaisksciojime 27 d. gegužio, ypacz norinti vaduoti karietose, malones atsiliepti savate laiko anksčiau, idant galima butu parupinti atsikanti skaitiliu karieta, kad potam nebutu kokių nusipratimu. Su guodone. Užlaikytojas karieta POVLAS MAZEIKA, 3315 Auburn ave. Chicago, Ill. (11-V)

Reikalauju 10000 darbiniku bei ama-tininku, vedusiu in nevedusiu žmonių prie darbų pabikuose, ant gelezinkelio, akmenyuce, geležies ir anglies kasty-ne, kur nera sgruko, mizkuose, lentu plovinayziose, restoracijose ir viešna-miuose Chicagoje ir Vakarineje valstijose; algos nuo \$1.75 iki \$2.25 ant dienos; dykal kelione iš Chicago 1900 vyru reikiu prie darbų Washingtono valstijoje; algos \$2.50 iki \$4.00 ant dēna; darbas mizkuose, plovinayziose in pabikuose; kelione iš Chicago 12 ir 15 gegužio iki \$3.00. Pigus namai ir farmos — tiesiog žadeta fēme ten. Ateli tuojau arba rasyk savo kalbų, inde-damas už 2c. markę atsiųskum. Chicago Abielas Terpiatizskas Birus ad-rezas: J. Lucas, Superintendentas, 666 Milwaukee ave. Chicago, Ill.

Reikalaujame ysiokiu darbiniku, prastu ir amatininku in vakarines in ple-tines valstijas, in Illinois, Indiana, Iowa, Utah, Alabama, Colorado, Nebraska, Oregon in kitas valstijas; mokeskis ant dienos \$1.75 iki \$2.00; rudos kasty-nose, lentu plovinayziose \$20 ant menesio su gyvenimu ir valgiu, kelione dykal iš Chicago; duodame geras islygas; prie akmenų skaldymo \$1.75 ant dienos. Teipgi turime geras darbus ant farmų; mokeskis \$25 ant menesio ir gyvenimas. Lietuviskas Agentas arti lietuviskios sav. Jurgio baiznycios. J. Mazanaukas, 3317 So. S. Halsted st. Chicago, Ill.

Reikalunga už pardavinejoja padori jauna lietuvalte; stovi vieta ir gera mokeskis. Arbatos sankrova, 163-165 Grand st. Brooklyn, N. Y.

**Darbo ikvalei!** Dabar laike angliakastu strauko, kurie pavieniai neturite darbo pas mane ga- site kasdien darba ant farmu, plytny-ciose ir prie kitokių



